

AREGGEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÓKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előzetes ár (csak vidékre) egy negyed
évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában
3000 osztrák kor, Jugoszláviában 4 dinár

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JÓZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 143-26. VASÁR-
NAP ESTETŐL REGGELIG: JÓZS. 9-66

III. évfolyam

Budapest, 1924 október 6.

39. szám

Rakovszky belügyminiszter hozzájárul a Wolff-féle választói névjegyzék megsemmisítéséhez

Nyilatkozik „A Reggel”-nek a fővárosi javaslat ilyen irányú módosításáról — Május helyett márciusra szeretné kiírni a községi választást

(A Reggel tudósítója.) Elsőnek írta meg A Reggel, hogy Ripka Ferenc kormánybiztos politikai programjának egyik legfontosabb pontja

a Wolff-féle választói névjegyzékek megsemmisítése és új névjegyzék összeírása.

Jelentettük, hogy erre vonatkozóan a fővárosi törvényjavaslatnak megfelelő módosítása kerül majd a parlament elé, politikai körökben azonban kevés reményt fűltek ahhoz, hogy ezt a módosítást Rakovszky Iván belügyminiszter is magévá tegye. Kétségtelen ugyanis, hogy új választói névjegyzék összeírása esetén Wolffék a községi választásból mint egészen jelentéktelen kisebbség kerülnének ki, a kormány pedig mindezt óvatossággal kitért az elől, hogy nyíltan, nemesak szóval, hanem cselekedettel is Wolffék ellen forduljon. A Reggel munkatársa ezek után fölkereste Rakovszky Iván belügyminisztert és megkérdezte, hajlandó-e hozzájárulni új választói névjegyzék összeírásához?

A belügyminiszter

így válaszolt:

— Új választói névjegyzék összeírása ellen elvben nincs kifogásom és csak azt nem szeretném, ha a fővárosi törvényjavaslat ilyen irányú

módosítása tulságosan kitolná a községi választás határidejét. Ha tehát találnánk expedienst, amelynek segítségével olyan módon volna az új névjegyzék összeírható, hogy a községi választás határideje ennek ellenére sen halasztódna el tulságosan,

hajlandó volnék az új összeírását célzó módosításhoz hozzájárulni.

És itt most meg kell cáfolnom azokat a híreket, hogy a kormány a községi választás minél tovább való elhalasztására törekszik. Ennek éppen az ellenkezője igaz. Éppen azért nem szeretném, ha a fővárosi törvényjavaslat vitája karácsonyig elhúzódna, mert ebben az esetben csak májusban kerülhetne sor a községi választásra. Véleményem szerint azonban a fővárosi törvényjavaslat objektív vita esetén 10 nap alatt is tető alá kerülhetne és a magam részéről ezt szeretném a legjobban, mert hiszen akkor

május helyett már márciusra kiírhatnók a községi választást.

Én a magam részéről azt óhajtom, hogy a fővárosi törvényjavaslat megszavazása után nyomban sor kerülhessen a vármegyei javaslat tárgyalására.

A Banca Commerciale nem lépett vissza a Castiglioni-ház szanálásától Rossi igazgató még Bécsben van, ma is tárgyalt a Depositenbank vezetőivel — Castiglioni önként hajlandó a tisztviselőket és a kis betevőket 30 milliárdig kártalanítani

Bécs, október 5.

(A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A Castiglioni-ügyben a vasárnap folyamán nincs lényegesebb változás. Arról egyelőre szó sincs, hogy

a Banca Commerciale visszalépett volna a Castiglioni-ház szanálásától.

Rossi igazgató még Bécsben van s vasárnap is tárgyalt a Depositenbank vezetőivel. Guissamo dr., a Banca Commercialenek Rossi mellé delegált jogügyi tanácsadója vasárnap reggel visszautazott Milanóba, hogy utasításokat kérjen. Milanói útja eredményétől függ, hogy Rossi igazgató befejezettnek jelenti-e kiküldetését és hazautazik, avagy továbbra is Bécsben marad és folytatja megkezdett munkáját.

A nagybankok vezetői, azoké, amelyek a

Depositenbanknál érdekelve vannak, a mai napon érintkezést kerestek Rossi igazgatóval, akivel a holnapi nap folyamán tárgyalni is fognak a kártérítések dolgában.

Castiglioniak ebben a kérdésben az az álláspontja, hogy ő semmit nem fizet, mert a fizetések teljesítése egyértelmű volna a bűnösség elismerésével. Kényszer és obligó nélkül azonban

hajlandó a tisztviselőket és az egyes hitelezőket 30 milliárd erejéig kártalanítani.

Erre is csak azért hajlandó, mert nem akarja, hogy állás nélküli tisztviselőket és szegény kisembereket, ha nem is az ő hibájából, de egy olyan intézménynél károsodás érje, amelyhez neki valaha is köze volt.

Az Export- és Industria Bank jövője még teljesen bizonytalan.

Október 6

Hetven évig e napon szakadt szét az a sűrű fátyol, amit a Habsburg ráborított az aradi bitófákra. Az a fekete fátyol. Ma a vértanuk városa a románoké, a fátyol egy hajdan világhatalmas dinasztia szemfedője. Oh, sárga és fekete felhők! Arad fölött! Szakadj meg szív és érezd október hatodikán a megcsufolt, kivért árva fájdalmát, akit még szülője sírja mellől is elrugnak. Szöges csizmával, durva idegen szóval. A vértanuk városában titokban sirnak a magyarok. Nincs könnye, hangja a zokogásnak, de idehallik, Pestre, ahol gondok bilinesébe verve, fásultan, már-már elfelejtik, hogy egyszer volt, hol nem volt... Ki volt, mi volt? Tizenhárom magyar, aki büszkén ment a halálba, a legszégységteljesebb, legirtózatosabb halálba és a bitó zsámolyán is a magyar eget nézte, utolsó pillantásával fölitta az ég tiszta kékjét, mint a nemzet reményének örökkévaló szimbólumát. A gazul legyilkolt magyar hősök miatt nem tudott soha összeforogni a nép a dinasztiaival. Az idő behégeszti a sebeket, de a forradás nyoma csak a romlandó testtel együtt porlad el. A tövist kihuzhatják a szívből, ezerjófűvel kuruzsolhatják a helyét, de a sajtója el nem mulik soha. Ma jobban fáj, mint valaha. Fáj, hogy nincsenek többé a mártirokhoz méltó magyarok, a törpe kor nemhogy hősi alakjukhoz, de még sirhantjukhoz sem ér föl. Fáj, hogy románok szuronyai őrzik a magyarok Golgotáját, mint egykor római zsoldosok a Názárethi megdicsőülésének hegyét. Fáj, hogy az eltépett magyarral össze nem borulhatunk, fáj a tehetetlenség, a kiszolgáltatottság és világgá kiált a fájdalom, hogy csak október 6-án reszket a szívünk a kétségbeeséstől és nem a köznapok minden órájában és pillanatában. Hogy csak ilyenkor jön, mint egy fergeteg, Erdély, Kassa, Temesvár, Szatmár, Pozsony, mint egy shakespearai dráma kísértetei... Fehér lepelben csontvázak integetnek. Riadatok föl álmaiktól, koporsók födele sir, baglyok huhognak, ez az éj, amely október 6-ára yirrad, a kísértetjárás éjszakája. Aradon most ütök a csákányt a vértanuk diadaloszlopába. Mintha az ő dicsőségük is porba omlana szobruk elomlásával. Micsoda buta góg és komisz konokság! A győztes román irigylit a porbatiport magyar multját. A jelenét ellopta, a jövőjétől retteg és a multja, a multja égeti a torkát. Másunk se maradt, idegené a tenger, a hegyek, erdők, ércék, földek, de a mult dicsősége a miénk. Magyarország egyetlen öröksége. A tizenhárom magyar Krisztus, a tizenhárom bitófa a miénk. Krózi kincsek. E bitófák legyenek az új Magyarország harci zászlói. És a katonái csak azok, akik tisztaságban, önfeláldozásban, hűségben a 13 vértanut vallják ideáljaiknak.

Korányi vasárnap adta át Bud miniszternek a pénzügyi tárca anyagát

Korányi, Bud és Teleszky vasárnapi tanácskozása

(A Reggel tudósítójától.) Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter vasárnap délelőtt 11 órakor megjelent hivatalában és telefonon érintkezésbe lépett előbb Bud János miniszterrel, majd Teleszky János volt pénzügyminiszterrel és

a pénzügyminiszteriumba hívta meg őket tanácskozásra.

Teleszkyért saját autóját küldötte el, amikor azonban a volt pénzügyminiszter 12 órakor megérkezett Korányi báró hivatalába, megdöbbenve vette észre, hogy

azok a fontos pénzügyi iratok, amelyeknek alapján előterjesztést készült tenni Korányi és Bud miniszternek, utközben elvesztek.

A pénzügyminiszter előszobájából sietve telefonált tehát a főkapitányságra, bejelentette vesztességét és kérte, hogy a nevére címzett borítékban levő iratokat, amennyiben megkerülnek, küldjék haladéktalanul a pénzügyminiszteriumba. Ezután a soffort utasította, hogy menjen vissza Eski-uti lakására és utközben figyeljen gondosan, nem pillantja-e meg valahol az elvesztett iratokat. A sofför körülbelül félóra múlva érkezett vissza és eladta, hogy Teleszky Eski-uti lakása elé megérkezve jutott eszébe, hogy az autóban kutasson az iratok után, amelyeket meg is talált —

a kocsit ülése alatt.

Teleszky megnyugodva vette át a soffortól az iratokat és bement Korányi báró pénzügyminiszterhez. Tanácskozásuk, amelyen 11 órától kezdve résztvett Bud miniszter is, délután 2 óráig tartott és ekkor

Teleszky János

így nyilatkozott A Reggel munkatársának:

— Korányi pénzügyminiszter ur főleg azért kéri magához, hogy őt és Bud miniszter urat tájékoztassam a főváros külföldi kölcsöneinek ügyét rendező basei tárgyalásokról. Sipőcz Jenő polgármester és Bárczy István Easelből tudvalevően egyenesen Budapestre utaztak vissza, míg én néhány napot Bécsben töltöttem, kizárólag magánügyben. Sipőcz és Bárczy legutóbbi nyilatkozatahoz ma már csak annyit tehetek hozzá, hogy

a főváros kölcsönügyében kötött ideiglenes egyezséget a magam részéről kielégítőnek találom.

Sok jógg természetesen majd attól, hogy a végleges rendezés miképpen és minő feltételek mellett lesz létrehozható.

Teleszky távozása után Korányi és Bud miniszterek még háromnegyed óra hosszat tárgyaltak és erre vonatkozóan

Bud János miniszter

délután 1/3 órakor a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Meghallgattuk Teleszky János volt pénzügyminiszter ur előterjesztését, de alkalmat találtunk arra is, hogy a főváros kölcsönügyének leírásával után

megbeszéljük a legidősebb pénzügyi kérdéseknek egész komplexumát.

Politikai körökben Korányi, Bud és Teleszky vasárnapi tanácskozásának nagy jelentőséget tulajdonítanak. Ugy tudják ugyanis, hogy

Korányi báró most már a legrövidebb időn belül visszautazik követnek Párisba és éppen ezért keresett vasárnap délben alkalmat arra, hogy utódljának, Bud miniszternek átadja a pénzügyi tárca anyagát.

A kormány Teleszky Jánosnak továbbra is jelentős tanácsadó szerepet óhajtott biztosítani a pénzügyi kormányzatban és rövid időn belül kinevezi őt a takarékpénztári bizottság elnökévé.

dolgoiban. Kosztka egyik kérdésére sem adott végleges választ, közölte, hogy a legközelebbi jövőben ügyvédje útján kíván intézkedni.

Vasárnap délben Kosztka Istvánné újra fölkereste férjét

és a találkozás alkalmával megint ezek a kérdések kerültek szóba. Az ur asszony látogatása tegnap is rövid ideig tartott, de ez alkalommal már arról is váltottak néhány szót, hogy a válópört miként bonyolítsák le. Vasárnap délelőtt egyébként dr. Kosztka Istvánnak még több látogatója is volt. Fölkereste Márkus Emília, férjével, dr. Párkányi Oszkárval, meglátogatta Márkus Jenő volt fővárosi tanácsnok, Marinovich Imre államtitkár és Trux Hugó kincstári jogügyi igazgató is. Beszélünk dr. Kelemen Kornél védővel is, aki kijelentette, hogy a vádtanács hétfői döntése után föltétlenül számítanak arra, hogy dr. Kosztka István visszanyeri a szabadságát és a fogházból egyenesen sanatóriumba vonul, mert a véres családi dráma teljesen fölörölte idegeit, ugyanígy, hogy gyógykezelésre szorul. A bűnpört gyorsan lejáratták és ha dr. Kosztka visszanyeri szabadságát, intézkedni fog a válópör lefolytatásáról.

Rakovszky belügyminiszter elmondja balatonalmádi kalandját Bodor uszómesterrel

(A Reggel tudósítójától.) A Világ vasárnapi számában fölűnő cikket közölt Rakovszky belügyminiszter és a balatonalmádi uszómester nyárvégi kalandjáról. A cikk szerint Rakovszky belügyminiszter annyira megharagudott Bodor Mihály uszómesterre, aki nem ismerte föl benne a belügyminisztert és éppen ezért nem engedte meg neki a strandfürdő meglátogatását, hogy Veszprém megye alispánjának közbenjárásával azt követelte a Balatonalmádi Fürdő Részvénytársaságtól, hogy Bodor Mihályt huszonegy óra börtönbe zárják el állásából. Nem akarjuk, hogy ez a nyárvégi kaland egyoldalú beállításban foglalkoztassa a közvéleményt és A Reggel munkatársa éppen ezért

Rakovszky belügyminisztert

kérte meg arra, hogy elmondja balatonalmádi afférjának hiteles történetét.

— A nyárvégi napokban körülutaztam a Balatont és a többi között meglátogattam Balatonalmádi strandfürdőjét is. A fürdő bejáratánál Bodor Mihály uszómester utamat állotta és még akkor sem akart beengedni, amikor vasúti igazolvánnyal szabályszerűen igazoltam magamat. „Mi közöm neked ahhoz, hogy kicsoda magam — ordította a legdurvább hangon —, ide ugyan be nem teszi a lábát.” Nyugodtan közöltem vele, hogy mint belügyminiszternek jogom van meglátogatni az ország közintézményeit, ő azonban tovább is gorombán ordított, amire kijelentettem, tisztességes magyar ember, ha csak nem kommunista, az ország miniszterével szemben udvariassan viselkedik, illendően köszön, „haptákba vágja magát”. De ő még csak a kalapját sem vette le. „Nincs magán uniformis — kiabálta —, huzzon uniformist, ha azt akarja, hogy haptákba vágjam magamat. Bodor Mihályt hallatlanul goromba viselkedését szóvá tettem a csendőrségen, majd a vármegye alispánját kértem meg arra, jelentse be ezt az esetet a fürdőigazgatóságának. Az alispán kijelentette, hogy ezt az embert nyomban el kell bocsátani az állásából. Megjegyeztem, hogy erre nincs szükség, teljesen elegendő lesz, ha kioktatják, miként kell tisztességesen viselkedni. Később azután a titkárom jelentette, hogy Öváry Ferenc a Balatonalmádi Fürdő Részvénytársaság nevében udvarias levelet írt és közölte velem, hogy Bodor Mihályt szigorúan utasították előzékeny magatartásra.

A belügyminiszter nyilatkozatához csak annyit tartunk szükségesnek hozzátenni, hogy Bodor Mihály uszómester ellen, akit a balatonalmádi fürdővendégek is mint goromba és faragatlan embert ismertek meg, a belügyminiszterrel szemben tanúsított durva magatartása miatt hatósági eljárás van folyamatban.

Sár- és hócipőt szakszerűen javít
MOLNÁR, Király-utca 106

Kosztka István

valószínűleg még ma kiszabadul

A perdöntő szerelmes levél — Kosztkáné kétszer látogatta meg férjét a fogházban

(A Reggel tudósítójától.) A RőcE Szilárd-utcai halálos végű családi dráma letartóztatott hősnőnek, dr. Kosztka István pénzügyi főtanácsosnak a fogvatartását rendelte el a vizsgálóbíró. Ismeretes, hogy ugy dr. Kosztka István, mint védője, dr. Kelemen ügyvéd fölfolyamodást jelentettek be a végzés ellen, úgy, hogy szombaton délben már a büntetőtörvényszék vádtanácsa elé kerültek az akták. Időközben a bűnpör iratai közé került

egy perdöntő jelentőségű levél,

amely lényegesen Kosztka javára módosítja a bűnügyi jogi minősítést. A vizsgálóbíró ugyanis szándékos emberölés büntette címén rendelte el dr. Kosztka fogvatartását, de ez a szigorú, 10 évtől 15 évig terjedhető fegyházszankciót jelentő jogi minősítés elesik és csak erős fölindulásban elkövetett emberölés minősítése állhat fenn.

A pörös aktákhoz csatolt levelet Kosztka felesége írta az alezredesnek.

Ma és holnap

utoljára a szeptemberi műsor.

Békeffi kabaréjában

Szerdán 8-án új műsor

Ez a szerelmeslevél tele van áradó szölamókkal, érzélgős és érzelmes kitételekkel. Bizonyíték ez a levél arra, hogy dr. Kosztka Istvánnak lelki fölindulása, féltékenységből származó idegessége és öntudatának megbomlása nem volt indokolatlan. A levél nyomán Kosztka védője előterjesztést adott be a büntetőtörvényszék vádtanácsához, amelyben rámutat arra, hogy a legrosszabb esetben is, a büntetőtörvénykönyv 281. szakaszának 2. bekezdése alkalmazható dr. Kosztka Istvánnal szemben és ez azt jelenti, hogy ha a bíróság megállapítaná a bűnösséget, akkor is csak rövid időtartamra szóló fogházbüntetéssel sújthatja. Elesik tehát a büntetés előrelátható nagysága és kizártnak mutatkozik a szökés veszedelme. A büntetőtörvényszék vádtanácsa ma, hétfőn délben ül össze és zárt ülésben foglalkozik a szabadlábrahelyezés kérdésével. A megváltozott helyzet, amelyet Kosztka Istvánnó levele teremtett a bűnpörben, minden valószínűség szerint azt eredményezi, hogy

a vádtanács ma délben elrendeli dr. Kosztka István szabadlábrahelyezését.

A pénzügyi főtanácsost egyébként szombaton délben fölkereste a Markó-utcai fogházban a felesége. Azt hitték, hogy megrázó drámai jelenetekkel jár majd ez a találkozás, de egészen szentviten, csöndes lefolyású volt. Az asszony azért kereste föl az urát, hogy megkérdezze, mi a szándéka a hatszobás lakással, mi a kívánsága a kis gyermekük elhelyezése

Zsuffa István és Társai

angol gyapjuszövetek áruháza, Budapest IV, Váci-u. 25. Tel. 14-73

Közismerten legelsőrendű férfi- és női őszi szövetujdonságaink beérkeztek

Minden hangzatos jelző és dicséret nélkül n. b. vevőink által megállapított tény:

Raktárunknak a legmesszebbmenő igényt is kielégítő választékossága

Áruink minőségének évtizedes szakértelmen alapuló kiválósága

Árainknak a mai súlyos helyzethez, főleg pedig a minőségekhez arányított olcsósága

Különleges auto-, kocsit- és utitakarók nagy választékban. Mintákat készséggel küldünk

A Ritz-szálló rémregénye egy nagyzoló cseléd fantáziájában született

Sem a hotel igazgatója, sem az alkalmazottak nem tudnak Meszler Matild állítólagos fogságáról, még kevésbé megkínzottságáról — Beszélgetés a kamaraénekesnővel

(A Reggel tudósítójától.) Egyik reggeli lap vasárnap nagyobb cikkben számol be arról, hogy Roeder Sarolta kamaraénekesnő három hónapig bezárva tartott Dunapalota-szállóbeli lakásán egy 19 éves leányt. A Reggel munkatársa fölkereste a Dunapalota-szálló igazgatóját, beszélt a kamaraénekesnővel és ellátogatott az állítólag fogvatartott Meszler Matildhoz is. A szálloda személyzete, a portástól kezdve a boyokig, már az első érdeklődésre megcáfolta, hogy a fiatal leányt három hónapig félméztelenül lezárva tartotta volna a kamaraénekesnő a szálló negyedik emeletén.

Marencsics Ottó,

a Dunapalota vezérigazgatója pedig a következőket mondta az esetről:

— Reöde Sarolta, vagy amint szállodánkban be van jelölve, Charlotte Roeder kamaraénekesnő, hat esztendő óta lakik szállodánkban, így szinte állandó lakosnak számít és egészen otthonosan rendezkedett be nálunk. Külön zárat készített a szobájának ajtajára, külön telefont vezetett be lakásába, majd később, amikor a szálloda személyzetével ellentétbe került, tulságos pedantériája miatt, akkor az én fölkeresemre, illetően intézkedésemre külön szobaleányt vettem magának és ettől az időtől kezdve, nehogy újabb ellentétek támadjanak a kamaraénekesnő és a szálloda személyzete között, csakis ez a külön szobaleány szolgálta ki. Azok a hírek, amelyek vasárnap reggel az egyik újságban napvilágot láttak, a lehető leg-tulszabbak. Nem tartom kizártnak, hogy a kamaraénekesnő, aki hosszabb ideig betegeskedett és így idegzet erősen meg van viselve, több ízben szidalmazta, sőt talán meg is ütötte a leányt, de

teljesen neveltséges az a beállítás, hogy a leányt három hónapig bezárva tartották volna a Ritz-szállóban, mert hiszen ez teljesen lehetetlen, a személyzet ezt okvetlenül jelentette volna nekem. Különben is

én magam a kérdéses idő alatt többször láttam a leányt a szálloda folyosóján,

akinek, ha panasználni valójára lett volna, közölte volna velem, vagy a szobaasszonnyal, akivel minden nap beszélt. Ha a bántalmazások súlyosabb természetűek lettek volna, a leány segélykiáltásai okvetlenül kihallatszottak volna a vékonyfalú szállodaszobából, azonkívül telefonon is bármikor segélyt kérhetett volna, mert hiszen a legtöbb esetben ő jelentkezett a telefonnál. Nem mondhatok tehát mást, mint hogy nem felelhet meg a tényeknek az a híresztelés, hogy a leány három hónapig a Ritz-szálló egyik szobájának foglya lett volna. De különben a rendőri nyomozás is meg fogja cáfolni ezt és rövidesen világosságot derít erre a homályos ügyre.

A Dunapalota igazgatójának nyilatkozata után magához Charlotte Roederhez fordultunk. A IV. emelet 100-as szobájának ajtaján kékbetűs, fehér tábla fogadja az érkezőt:

A portás előzetes bejelentése nélkül kopogtatni tilos.

Kopogtatunk és a kamaraénekesnő nyitja az ajtót. Magas, bronzvörös hajú nő. Bevezet a szobába, amelyben állítólag fogvatartották Meszler Matildot. Kis szoba, ablakai a Dunára néznek. A falon fotográfiák, a világ leg híresebb színészeinek, muzikusainak fényképei. Megmutatja a másik szobát is, a hálószobát. Ez valamivel nagyobb, tágasabb, egyszerű szállóbeli butorzzattal. Innen nyílik a fürdőszoba.

A legnagyobb meglepetéssel olvastam az egyik reggeli lapban azt a cikket — kezdte Roeder asszony —, amely azzal vádol, hogy Meszler Matildot fogságban tartottam, ütöttem, vertem, lovettközöttem és egész nap kombinéban, ruha nélkül kellett járnia. Hogy a cikk adatait mennyire nem felelnek meg a valóságnak, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Meszler Matild három ízben volt nálam alkalmazásban és minden bizonnyal nem tért volna vissza újból, ha én rosszul bántam volna vele. Azonkívül a legelőkelőbb tanúkkal, akik engem, mint vendégek látogattak, tudom bizonyítani, hogy a leány szabadon járt. Kánya Kálmán, a külügyminiszterium vezetője, családomban régi ismerőse, Tóth és Tornay egyetemi tanárok, akik gyakran voltak vendégeim, mind igazolni tudják, hogy a leány szabadon járt-kelt. Körülbelül egy évvel ezelőtt határoztam el, hogy valamilyen női segéderőt alkalmazok háztartásomban a varrás és kézimunkák intézésére. A Magyar Asszonyok

Szövetségéhez fordultam, ahonnan előbb két másik leányt ajánlottak, majd később Meszler Matildot. A leány eleinte csak mint bejárónő dolgozott nálam, majd amikor sirva panaszkodott nekem, hogy nincsen hol laknia, könyörületből befogadtam a lakásomba. Lakásom ablakai, amint azt én is látja, a Dunára néznek és így a nyáron bizony lenge öltözetben dolgozgatott a leány. Természetesen önkaratából és csak azért, mert tulságosan nagy volt a forróság. Ebből ferdítették el azt a hírt, hogy állandóan félméztelenül kellett járnia a leánynak. De különben is nincs értelme annak, hogy valóságos védőbeszédet mondjak. A rendőri vizsgálat tisztázni fog engem a vádak alól, azok pedig, akik ismernek, addig sem hiszik el a cikk valótlan adatait. Szentpételevárott, Berlinben, Párisban, Bécsben szereztem hírt és dícsőséget a magyar művészetnek, három ország kamaraénekesnője vagyok és nekem, akinek külföldön soha semmi kellemetlenségem nem volt, meg kellett értem itthon, a hazámban ezt a meghurcoltatást. Érdekesnek tartom még megjegyezni, hogy ebben az ügyben az elmúlt hét esztendőben már kerestek detektíveket, én azonban betegem feküdtem és így a detektíveket nem engedtem be. Ezután két detektív tartózkodott szobám előtt, széket hoztak maguknak és úgy vártak, amíg eltávozik a szobából. Azonnal telefonáltam a főkapitányságra, ügyvédem pedig fölkereste Katona Rezső rendőrfőtanácsost, a bünyügyi osztály vezetőjét, akinek közbelépésére azután a detektíveket eltávoztak szobám ajtaja előtt.

Klebelsberg kultuszminiszter és Kertész államtitkár az állami színházak legújabb válságáról

(A Reggel tudósítójától.) Az állami színházak körül ismét komoly zavarok mutatkoznak. Az a költségvetés, amelyet az állami színházak számára előirányoztak, olyan csekély lehetőségeket nyújt a színházak művész színvonalának főtartására, hogy maguk az állami színházak vezetői is a legsötétebb színpadon látják az évad kilátásait. Ennek következménye volt az, hogy Márkus László, az Opera művészeti igazgatója szombaton este átadta ifj. Wlassics Gyula báró főigazgatónak a művészeti igazgatói tisztségéről való lemondását. Márkus lemondása az Operaháznál

valóságos kavardást idézett elő.

Különböző hírek kerültek forgalomba, amelyek egyrészt Wlassics Gyula báró lemondásáról szóltak, másrészt pedig arról, hogy a főigazgató már a mai nap folyamán szabadságra utazik, amelyről nem tér vissza állásába. A Reggel munkatársa mindenekelőtt gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszterhez intézett kérdést az állami színházak legújabb válsága dolgában, a miniszter azonban röviden csak ennyit válaszolt:

— A magam részéről mindaddig nem nyilatkozhatom ebben a súlyos kérdésben, amíg Wlassics Gyula báró a legújabb helyzetéről nekem jelentést nem tesz. Már többször hangzott, hogy az állami színházak főtartása igen nagy és nehéz gondokkal jár a kormányra nézve és ha a színházakat fenn akarjuk tartani, akkor mindenkinek, aki ez intézményekkel kapcsolatban van, a legnagyobb áldozatokat kell hoznia. Márkus lemondásáról még nem értesültem, erre vonatkozólag is meg kell várnom a hivatalos bejelentést.

Tabarin
VII. Rákóczi-ut 63 szám

Budapest
legjobb varietéműsora:

Bonny & Yreemann
néger excentrikusok

The Roblins

„Ujra engedélyezve“
A női boxmérkőzések

Harry Flemming
a néger táncosda

Jansen-Duo

Szuchányi Éva

Virágh Jenő

Azonkívül a fényes kíséreműsor

Legdrágább helyár 30.000 kor.

A kamaraénekesnő után ellátogatunk a Szövetség-utca 2/c számú házba, ahol az I. emelet 12. szám alatt lakik albérlésben Meszler Matild özvegy Virágh Dénesnével. Előbb a házfőügyelőtől kértünk fölvilágosítást a leányra vonatkozólag, aki elmondotta, hogy ez év február 24-én költözött a leány Virágh Dénesnéhez és hogy a házbéliek, akik ismerősök a helyszínnel,

nem hiszik, hogy a leányt bántották volna szolgálati helyén, mert soha nem panaszkodott;

majd miután Charlotte Roeder augusztusban elutazott, még egy hétig kapta a leányt a Ritz-szállóból az ebédet, egészen addig a napig, amíg föl nem jelentette a kamaraénekesnőt. Annyit kapott enni a leány, hogy még a házbélieket is megajándékozta eddellet és az egyik lakó farkaskutyáját is ő táplálta. Nem felelhet tehát a valóságnak az a híresztelés, hogy a leányt éhezették. A házfőügyelő után Virágh Dénesné, a lakásadó asszony mondotta el, hogy ő mostanáig nem sokat törődött a dologgal; a leány ugyan többször mondotta, hogy följelentette a kamaraénekesnőt, de nem hitt a szavában, mert általában nagyzoló, fantasztikus leánynak ismerték Meszler Matildot. A leánnyal nem beszélhetünk, mert környékbeli rokonaihoz ment; a házbéliek azonban elmondották, hogy 19-20 éves, de olyan alacsony növésű és vézna, hogy nem látszik többnek 10-12 évesnél. Rövidre vágott szőke haját visel és amióta megtette a följelentést a kamaraénekesnő ellen, állandóan hangoztatta, hogy rövidesen 30 millió boldog birtokosa lesz, mert legálább ennyi kártérítésre ítélik a kamaraénekesnőt.
Korda Tibor.

A legilletékesebb helyen érdeklődtünk azon híresztelések iránt, amelyek szerint az állami színházak költségvetéséből állítólag az egységes párt kizsáldacsoportjának kívánságára törölték volna azt a 350.000 aranykoronát, amellyel a budgetet legutóbb csökkentették. Illetékes informátorunk kijelentette, hogy ez a hír minden komoly alapot nélkülöz, amennyiben a budget megállapításába semmiféle parlamenti párt vagy csoport be nem avatkozhatik.

A színpadon találkoztunk Kertész K. Róbert kultusz-államtitkárral, akihez kérdést intéztünk az állami színházak súlyos válságára nézve.

— En még nem tárgyaltam Wlassics báróval — mondta az államtitkár — és Onltól értesülök Márkus László lemondásáról is, amiről még eddig semmiféle jelentést nem kaptam. Az így előállott helyzetet holnap fogom megvitálni az állami színházak főigazgatójával. Eppen ezért lehetetlennek tartom, hogy Wlassics báró most szabadságra utazzék. Lehet, hogy onnan származott ez a hír, hogy a főigazgató ma délután talán valahová rövid tartózkodásra vidékre utazott. Mindenesetre addig, amíg vele nem tárgyaltam, konkrét nyilatkozatot nem tehetek.

Ramsay MacDonald

holnap kiadja az új választási jelszót

London, október 5.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Politikai körökben befejezett ténynek tekintik, hogy ha a MacDonald-kormány a szerdai ülésen bizalmatlansági szavazatot kap,

nyomban föloszlatja az alsóházat és november 8 vagy 15-re tűzi ki az új választásokat.

A munkáspárt kongresszusa kedden kezdődik és MacDonald még aznap közölni fogja az új jelszót, amellyel a párt a választási küzdelemben indul. Ha a választásokon a munkáspárt abszolút többséget kapna, akkor

a kormány összetétele nem változik,

legfőjebb a munkaügyi tárca cserélne gazdát és új indiai államtitkár neveznének ki. A konzervatív pártnak csak 60 mandátumot kellene elhódítani a többi párttól, hogy ismét kormányra jusson. Ha a pártarányok lényegesen nem különböznek az új választások után a mostanítól, a konzervatívok csak

liberális kisebbségi kormány

kinvezéséhez adnak hozzájárulásukat.

VER-KO cipők

IV. Múzeum-körút 33 (Múzeummal szemben)

Gumitalpas 10 mm talp és köztalppal

la bagaria barna 485 ezer

fekete 475 ezer

181, férfi- és gyermekcipők, nő- és sárcipők

Nagy választék. Olcsó árak

RÓZSA
SZŐRME bundája a
LEGSZEBB

VACI-UTCA 6
Krisztof-tér sarok

Az őzlábu Orska Mária vallomásai egy pesti hotelszobában

(A Reggel munkatársától.) A Hungária-szálló 112. és 113-as számú szobáiban, a Jeritzalagosztályában lakik báró **Bleichröder Hansné, Orska Mária**, Európa legerősebb színésznője, aki bódító illatával nemcsak beparfomozta az enyvszagú német színpadot, amelynek fölöttébb óta legizgalmasabb jelensége, de új színeket, új hangokat vitt belé az egész nagy, forgó-zengő karneválos forgatagba, amelyet úgy hívunk, hogy: **színház**. Ennek a törekény, idegs. fekete nőnek, aki a legdélibb és legforróbb Oroszországból vándorolt be a hűvös, hideg német színpadra, ehhez a színpadhoz tulajdonképpen semmi köze. Ő nem par excellence német színésznő, mert színpadi hőmérsékletét, azt a forró egzotikumot, amely játékát jellemzi, ez a színpad nem is bírhatja ki. Ő egyszerűen színésznő, a szó kozmopolita értelmében, minden színpadnak egyformán édes gyermeke, akinek megjelenése a színpadon a ma legcsodálatosabb természeti tüneménye. Ő az a színésznő, aki francia darabban francia, oroszban orosz és magyarban — magyar, mert minden érzésre, hangulatra, gesztusra, szóra külön szíve van, amely ösztöneit irányítja, hangját festi, beszédét szabályozza: ő a nemzetközi színésznője, még figurális értelemben is, lévén az az ideges, karcsu, szenvedélyes, szinte állatlan hajlékony test, amely a háboru utáni évek domináns női típusa. Megjelenése Budapesten egyszerre rácsfolt minden színházgazdasági megállapításra: az Orska-előadásokhoz olcsó és drága jegyek mind elővételben kelnek el. Az ember szinte értetlenül áll e bámulatos szuggesztivitás előtt, amelyet színpadi és emberi lény az emberekre gyakorol. Orska azonban a színpadról minden megmagyaráz...

Vasárnap délután 3-kor meglátogattam a nagy német színésznőt a szállodájában. Az előszobában a huga fogad, alig hasonlít Máriára, szöke és semmiesetre sincs benne semmimem a színésznőből. Odabent a szalónban áll, ül, él, virágozik, hervad és haldoklik az őzlábu, fekete-hajú **Orska Mária**. Ami a legkifejezőbb rajta: szinte transzparenszerűen orskai: nagy, barna szemei, amelyek mélyek, mint a tó s a csillagásukban van valami a nap melegségéből. Simogat, kérdez, beszél ez a két gyönyörű szem, amelynek nedves csillogásában ott borong a szláv származás melankóliája. Két kézzel fog kezét, kedvesen, barátságosan, a székre úgy ül le, mint ahogy egy pillangó a virágra száll. Champagne-színű selyemharisnya van rajta, fekete selyemcipő s egy pirossal himzett, sötét látogatóruha: délután színházba megy, megnézi a Renaissance-ban a „Vera Mircevát”, amelyet ezen a héten ő is el fog játszani. Exkuzálja magát a szoba délelőtti hangulatáért. Nemrég kelt föl és a többi, nem is érzi jól magát.

— Csak nem beteg, báróné?...
— Nem. De a tegnap éjjeli előadásban játszottam a „Musik”-ot és az idegeim egész nap

hozzá voltak preparálva a darabhoz. Ha este hétre elereszthetem volna magamat, ha akkor játszhattam volna, akkor ez az idegállapot nem merített volna ki. De én ezt a szerepet annyira élem a színpadon, hogy már órákkal az előadás előtt reszket és zeng bennem minden, utána pedig a szó szoros értelmében elhervadok, mint egy letört virág. Az is az érzésem, hogy tegnap este nem voltam jó... *Nem tudja, milyen voltam tegnap este?*

Szeliden, bánatosan kérdezi. Mint egy szepes kisleány. Csak a nagy, égő szemei hazudtolják meg benne a gyermeket.

— Lehet, hogy a publikum talán észre sem vette... de én nem voltam megelégedve magammal. Mert az Önök publikumának mindig mindazt oda akarom adni, ami bennem van, mert ahogy itt engem hallgatnak, az még nekem is szinte fantasztikus...

A magyar publikum kísérteties csöndben ül a nézőtéren, senki nem köhög, szinte a lélegzétvételüket is hallom az embereknek.

Egy ilyen publikumnak nem lehet, nem szabad megereszkedett idegzetel játszani. Sajnos, arról nem tehetek, hogy az idegeim tizenegyig már nem bírták úgy tartani magukat, mint ahogy este hétig bírták. Hiszen Ön tudja:

mi olyanok vagyunk, mint a versenylovak,

amelyeket, ha az istállóból kijönnek, el is kell rögtön eresztetni, különben nem futják ki a formájukat...

— Még egy érdekes megállapítást tettem az Önök publikumáról: *prüd*. Amit úgy értek, hogy abban például semmit sem találta, ha Monna Vanna meztelenül, vagy csak egy köpenyben jönne ki a színpadra, de föltétlenül visszautasítana egy olyan darabot, amelyet csak azért játszanának el, mert az ember meztelen benne.

— A bárónőről köztudomású, hogy egész élete, minden lélegzétvétele a színpadé. Mégis, mással, soha nem foglalkozik?

— Például?

— Például — politikával.

— Párisban egy francia újságíró azt kérdezte tőlem, hogy én, az orosz születésű, férjem után orosz és Franciaországban élő kémgyanus színésznő mit gondolok — a Ruhr-kérdésről. A kérdés az adott szituációban kényes volt, bár sohasem a kérdések indiszkréttek, hanem a feleletek. Mégis — azt feleltem neki — az én politikám az egyetlen lehetséges politika: *a béke politikája*.

A nemek harca nyíris eléggé kitölti egész életünket, mi szükség tehát az országok harcára?

Ezenkívül pedig életemnek célja, tartalma, értelme: *a színház*: Ha szólhatnék az emberekhez, egy nagy hegyről, ahonnan a szavam az egész világ legkisebb zugába is elhatolna, azt kiáltanám:

Építsetek színházakat, mint ahogy templomokat építtek.

— Művészi meggyőződése?

— *Hiszek a színház hihetetlen meggyőző erejében, szószéki hivatásában. Ideálom: az ensemble, amely Brahms óta kihalt és már csak Stanislawskynál van meg Moszkvában talán; ebben látom a színház jövőjét is. Mert a színpad együttes játéka való, a magánszereplőnek ott van a pódium. Kárhoztatom és gyűlöltöm a starrendszert.*

Szerintem a színésznőnek még a nevét sem kellene kinyomtatni a színlapra, egyszerűen azért, mert a színész nem fontos, a mű a fontos és a szerző!

Ez a rendszer odavezetett, hogy most már nem is darabokat, hanem szerepeket írnak.

Strindberg ezt nem ismerte, Wedekind sem. Pedig az új színpadművészetben még az emberábrázolásig sem jutottunk el. Az Önök színészeiről azt hallom, hogy nagyon sok tehetség van közöttük. Játszani csak *Fedákot* láttam, ma délután fogom megnézni *Simonji Máriát* a Renaissanceban, róla sok jót hallottam. Tegnap megismertem Darvast, el vagyok ragadtatva tőle: *„Sie ist ein Zauberwesen”*... Nagyon sokat hallottam Bajor Giziről is, hogy milyen zseniális...

— Az én ideálom, elérkezni egyszer majd a nagyok közé! Berlinben „A vadkacsát” játszottam egyszer Else Lehmann, Kaissler, Hartau és Herzfelddel. En játszottam a kis vadkacsát, Hedviget. Leírhatatlan öröm volt nekünk is, színészeknek, egymással ilyen társaságban így játszani, meg volt az az érzésünk, hogy a költőért tehetünk valamit. *Mert ez a színész igazi földadata!*

— Magát milyennek látja a báróné?
— Akár hiszi, akár nem: magamnak idegen vagyok.

Én nem szeretem magamat!

Nem szeretem azt a fajtaját a művészetnek, amit csinállok. Mert ha nagyon udvarias akarok lenni magamhoz, azt kellene mondanom, magamról, hogy az, amit csinállok: *differenciált*. Ez pedig az az ellenkezője annak, amire vágyom és ez — az egyszerűség. Örök harcban állok saját magammal, mert amit csinállok, nem az, — amit keresek.

Művészi ideálom, elérhetetlen bálványképe — nem vagyok szerénytelen —: *Duse*. S ha egyszer álmaimban kívánhatnék magamnak valamit, elérhetlent, mennyeit:

az ő árnyékához hasonlónak lenni.

Ezért is tértem oly hirtelen meg az „Erdgeist”, a „mámor”, a „Vater” színpadáról a „Musik”, a „Traumspiel”, a „Kronbraut” színpadára. Hogy ezeket az asszonyi alakokat nem oldottam meg meg, tudom. De ezek az én emberi ideáljaimhoz közelebb állanak, mint a *béte humain*, amelyet eddig alakítottam...

A huga robban be a szobába, rokonokat jelent. Két idős hölgy érkezik. Orskát *Daisy*-nek szólítják, össze-vissza csókolják. A pincér egy tányér levest hoz. Valaki cigarettára gyújt. Vége az egész szép hangulatnak, vége Orskának, a tragikának, egy rokon lett belőle. Egy *Daisy*. Megesókolom mind a két kezét. A *Daisy*t is, de a *Máriát* is. Nagy szemeit még a lépcsőkön is látom.

Egyed Zoltán

Magyar Színház

Pénfeken, október 10-én

BAJOR GIZI

első föllépte

Johanna

Shaw Bernard
krónikás színműve
hét képben

Csortos Törzs

Budapest közönségének
nyilatkozata:

„Ilyen attrakciót még nem láttunk,
mint

Maud Resey és Henry Dragor-t

a párisi „Folies Bergères művészeit,
jelenleg a

Casino de Parisban
VI, Révay-utca 18. szám”

Szerda, csütörtök, szombat záróra
reggel 5 órakor.

Eredeti angol gyapjuszövetekből készült elegáns
átmeneti kabátok
és fregoli raglánok

olcsó áron készen kaphatók.
WIDDER térfiszabó
IV, Városház-u. 20. sz. Telefon 95-76

»QUALITÁT«

NŐI

SZŐRMEBUNDÁK

Szőrme gyermekbátok már 600.000 kor-
tól előnyös fizetési föltételekkel, felár nélkül

PALUGYAI
szücs

Nagymező-utca 42. szám.

Telefon: 199-57
Fióküzlet: Vilmos császár-ut 5. szám

Budapestre kell hozni az aradi tizenhárom szobrát!

Zala György, a Szabadság-szobor alkotója, az eltávolításra ítélt emlékműről

(A Reggel tudósítójától.) Éppen ma hetvenöt éve, hogy mártírhálált halt az aradi tizenhárom. Az emlékművet a gyásznapi negyvenedik évfordulóján állították föl. Harmincöt esztendeje most ennek. Szinte pontosan október hatodikára jött a hír... A bukaresti kormány elrendelte, hogy az aradi tizenhárom vértanú szobrát távolítsák el. Az emlékmű kitűnő alkotója, Zala György, aggódva mondja a szoborról:

— Siratnám ezt a szobrot, ha lerombolnák, ugyanis mint magyar ember, ugyanis mint művész. Hanem én reménykedem. Állítólag nem rombolják le, csak áthelyezik, muzeumba kerül. Ha így volna,

igyekezzék már most megszerezni a magyar kormány és helyezze el Budapesten.

Az aradi emlékmű, a magyar golgota, ugyiszlólván a vértanúk síremléke és minden illő szerénység ellenére is úgy vélem, művészi becsese van.

Szobor-rombolás mindig a kulturátlanság jele,

különösen ha valamely emlékmű műbecsénél fogva tényező a művészettörténelemben. Nin-

esen, nem lehet olyan mélyreható politikai hatása sem, ha állva marad az emlékmű, mint amekkora művészeti veszteséget jelent megsemmisülése. De mondom, most is reménykedem...

Visszaemlékezve a szobor leleplezésére, ezeket mondta a művész:

— 1889 október 6-án leplezték le. Ott volt Munkácsy Mihály a feleségével, a 48-as honvédek, a függetlenségi képviselők javarésze is megjelent.

Miniszter bizony egy sem.

Akkoriban a hivatalos személyek még fáztak az ilyesmitől...

Megkérdeztük, hol vannak most a Szabadság-szobor modelljei.

— A Szépművészeti Múzeum tulajdonában. Odaajándékoztam. Bár kiállítva nincsenek. Ugy van az valahogyan a Szépművészeti Múzeumban, ahol ott kiállítják azokat a gipszeket, amelyek minden múzeumban föllelhetők. Amelyek csak egy példányban vannak meg, azok valahol rejtve vannak. Na, majd talán egyszer napvilágra kerülnek az aradi szobor modelljei is.

Werkmann százados „számos megrendelést kér” Károly volt király memoárjaira

(A Reggel tudósítójától.) A világsajtóban hetek óta harangozzák be IV. Károly memoárjait s bár azok megjelenése csak november elsejére van jelezve, bécsi és budapesti legitimista körökben máris sokat beszélnek erről a könyvről, amelyről szerzőjén, Werkmann századoson kívül, senki sem tudja, mit fog tartalmazni. Régi bécsi udvari körök azt állítják, hogy a Werkmann-féle memoárok apokrifek, mert Károly király sohasem csinálta azokat a följegyzéseket, amelyeket a könyv szerzője egyik-másik nyilatkozatában sejtet. Egy bizonyos: Werkmann százados teljes gőzzel igyekszik a könyvet mindenfelé elhelyezni és számít arra, hogy Magyarországon is megcsinálja a maga kis üzletét. Az adminisztrációjának első jeleként, budapesti előkelő emberek, főleg mágnások, a szombati postával a következő tartalmu levelet kapták:

Reichenau bei Wien, Robert-villa.

Tisztelt Cim!

Ófelsége, boldogult Károly császár és király, nem sokkal az első magyarországi restaurációs kísérletek után történt visszatérése alkalmával, Luzernben, Jaza lapokra följegyzett emlékezéseit az 1921. évi eseménydus husvét napokról

lediktálta nekem

és ezeket a följegyzéseket később számos szóbeli közléssel kiegészítette. Ófelsége a császárné és királyné ezeket a kiegészítéseket papíron, írásban is fixizta. Az uralkodó Madeirán azzal a gondolattal foglalkozott, hogy e jegyzetekből

megalkotja restaurációs kísérleteinek mindent felölelő képét

és megrögzíti a megtörtént eseményeket a Habsburg-ház történelme részére, nem a nyilvánosság számára persze, hanem a történelmi igazság biztosítására. Korai halála nem engedte meg, hogy ez megvalósuljon. Elhatároztam tehát, hogy

a császári följegyzéseket, ezeket a különleges politikai és emberi dokumentumokat átadom egy exkluzív nyilvánosságnak,

amennyiben engem a „Verlag für Kulturpolitik“ München elismerésemért módon támogat. Minden egyes kötet bibliofil művészettel lesz kiállítva, merített papíron, számozva és szignálva. A megrendelő neve is bele lesz nyomva a könyvbe. Valamennyi példány fekete marquinba van kötve.

Egy kötet ára 100 aranyárka.

Ezeket írja Werkmann ur saját aláírásu levelében, amelynek végén, akárcsak más haldandó kalmár, „számos megrendelést kér”. Érdekes, hogy Werkmann

nem bizik abban, hogy a magyar kormány megengedi a könyv forgalombahozatalát,

éppen ezért a megrendelő-lap alján ez a megjegyzés van:

„Nem lehet ugyan föltelelni, hogy a magyar királyi kormány néhai Károly király följegyzéseit el fogja kobozni. Miután azonban számos művet a magyar kormány bírói ítélet nélkül kizár a szállításból, ajánlatos oly helyet megállapítani a mű hovaküldésére, amely Magyarországon kívül esik.”

Papp Józsefet, a hirhedt Britanniást, vasárnap reggel véresre verték az Ausztria-kávéházban

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap hajnalban véres verekedés volt az Andrássy-úti Ausztria-kávéházban. Az Ausztria-kávéház ugyanis az artisták reggelig nyitva tartott kávéháza, ugyanott van az Artista-Egyesület is. A kávéház reggel 6 óra felé tele volt vendégekkel, minden asztal el volt foglalva, amikor végigment a termen Papp József, a magister-mű, hirhedt Britanniás, akit nemrégiben a törvényszék felelősségre vont a Somssich gróf palotájából eltűnt ércéktárgyak miatt. A tárgyalást azonban a bizonyítékok beszerzéséig elnapolták. Papp József ismert verekedő a budapesti éjszakai világban, állandóan revolvert hord magánál s verekedés közben mindig jött a fegyver után nyúl. Amikor végighaladt a kávéház termén, jobbra-balra nézegetett, hangos megjegyzéseket tett:

— Mi az, már itt is zsidók vannak?

A terem végén leült egy asztalhoz, amelynek szomszédságában két fiatalember foglalt helyet egy asztalnál. Papp József áthajolt az asztalukhoz s hangosan mondotta:

— Mi az, itt a zsidók likört isznak?

Az asztalnál ülő két fiatalember, Stern József és Stern Jenő soffőrök átszóltak a kötekedő Papp Józsefnek:

— Kedves Papp ur, hagyjon bennünket békében!

A volt britanniás azonban tovább folytatta hangos piszkolódásait, majd szomszédjai felé így szólt:

— Egy szót se halljak! Akasztottam én már glazsekezttyükben vagy harminc zsidót. Rátok is kerülhet a sor!

Erre az egyik Stern fölállt és arculütötte Papp Józsefet.

Papp, amikor fölocsudott a pofontól, fölugrott és támadó állásba helyezkedett.

Erre a másik Stern is odalépett és egymás után többször pofonütötte.

Papp harsányan elkiáltotta magát: — Szerencsétek, hogy a stuckerom nincs nálam.

Nagy dulakodás támadt, a verekedők kiszorították a Nagymező-utcába, ahol tovább folytatódik a csetepaté. Ezután többen rendőrré siettek, aki rövidesen előkerült. Amikor a rendőr a verekedés színhelyére ért,

Papp a rendőr revolvere után nyúlt

és így szólt:

— Adja ide a stuckerjét, biztos ur, mert végezni akarok ezzel a két emberrel.

A rendőr igazoltatni akarta a verekedőket. Papp József igazolta magát, majd ő is bement a kávéházba, ahol rendbehozta össze-vissza vert arcát. A verekedés után a két Stern eltávozott. Papp azonban ottmaradt a kávéházban, mert annyira össze volt verve, hogy szégyelt az utcára menni. Ott ült a kávéház egyik szögletében egész este 6 óráig, amikor nagy szegyenkezve elhagyta a kávéházat.

Anatole France állapota aggasztó

Páris, október 5.

Néhány reggeli lap toursi jelentése szerint Anatole France állapota annyira rosszabbodott, hogy a legkomolyabb aggodalomra is okot ad.

A halódó költő betegágyához senkit sem engednek, családtagjain kívül. Az orvosok lemondtak megmentéséről.

Cercle des Etrangers

VII, Erzsébet-körút 35. Telefon: József 78-23

Anita Bronzi-Faraboni
Pártos Gusztáv
Les Diamants
Ardea

Moraw & Charlotte

Minden hétfőn, szerdán, pénteken
nyitva 5 óráig

5

ALAPÍTATOTT 1882-BEN. CIMRE TESSEK ÜGYELNI

Imhof Ruhaház

Budapest VII, Rákóczi-ut 62. sz.
(Metropol-szálló mellett) 42 éve fennálló

üzletét átszervezi

és ezen idő alatt régen beszerzett készleteiből mélyen leszállított árak mellett

csoportárusítást

rendez egységáron. — Eladásra kerül:

3000 darab férfi és női gumi felöltő K 355.000

1000 drb doubl raglán divatszabással és 1000 drb egyes férfiöltöny K 995.000

Téli kabát plüssbéléssel .. K 1.450.000

Városi kabát opposun- vagy sielgallérral K 1.950.000

Ezenkívül nagy választék gyapjuszövetekben. — Vidékre bérmentve küldünk!

Részletre kedvező fizetési feltételek mellett!

Viszonteladónak árengedmény

E hirdetésre hivatkozó t. vevőimnek külön 10 százalékos árengedményt adok

A magas vám ellenére visszamaradt cipőket árusítunk

Férfi és női fél vagy magas angol varrott, egységára

240.000 295.000

Amerikai hócipő 250.000 K

Vászon sportcipő

vastag gumitalppal

női 80.000 férfi 90.000

ismét kapható

Jesco Salamander

VII, Erzsébet-körút 36. sz. VI, Andrássy-ut 87. szám
IV, Kecskeméti-utca 19. sz. Szeged, Károly-utca 6. sz.
IV, Kossuth Lajos-utca 2 Debrecen, Piac-utca 22. sz.

HIREK

A haldokló Anatol France-nál

Páris, október 2.

(A Reggel párisi tudósítójától.) A költő háza faszorogta, rövid kis utcában áll. Az utca külső képe olyan, mint a Lendvay-utcaé, csak a házak mások benne. Egy stilusra tompított, magastetős, kis palaták, zöld lombok között fehér, széles falak, magas ablakok, tágas erkélyek. A költő háza az utca közepén áll, rövid, kavicsos ut vezet a kaputól a hall ajtajáig és az ut két szélén halványlila öszirózsák. Köröskörül feszült és remegő csönd. A költő haldoklik és a háza környékén hang se moccan. Ajtaja előtt nem áll kocsi, a kilincset nem adják egymás kezébe a riporterek és a látogatók sokasága nem tolong háza termeiben. Maga van csak, mellette a felesége, egy-két hű barát, az orvos és ajtaja előtt néha idegen diákok, írók, művészek. Páris nem érdekli a költő halála és Babylon, leánya fekete gépkocsiján bugra robbog el háza előtt.

Regrette infiniment!... non, c'est impossible, nem, nem lehet, hiába! Az öreg cseléd szomorúan rárza fehérfőkötős, ráncos fejét. Senki, senki nem léphet be a küszöbön, csak a két-három meghitt jóbarát. Tegnap még egész estig eszméletlenül volt és így minden láрма, zöreje, hangos beszéd, ajtó csikordulása bántotta és zavarta volna. Tegnap este óta, rövid perceket kivéve, szendergő ájulásban fekszik keskeny vaságyán, de a háza ajtaja továbbra is szigorúan zárva marad idegenek, újságírók és kíváncsiak előtt. Anatole France biztosan nem tud e rideg elzárkózásról, mert a világosság és a szabad emberi beszéd ősz apostola soha senki előtt el nem zárta az ajtaját. Hiába minden, nem tudok bejutni, de hiába is mennék be... il n'y a personne en bas! Senki sincs idelent!

Kérésemre az öreg benne — biztosan bourgnois születésű, mert olyan mulatságos krumpliorra van! — kitarja a hall ajtaját és egy pillantással végigszalad a nagy eszernokon. A nagy firenzei faragott asztalon hatalmas vázában vörös liliom, az ajtó melletti sarokban korai perugiai mester madonnaképe, a délutáni aranyos félhomályban szeliden kéklilik Mária fejendője, mély vörös színben uszik a falon nagy perzsa selyemszőnyeg és az ajtóval szemben elefántcsont színűre sárgult márványkandalló barokk kariatidjai domborulnak. Az ajtó lassan bezárul előttem és kint állok a széles folyórán, az öreg burgundi véru cseléddel. Bizony, mondja nagy bólogatással, bizony kevesen jönnek. Csak a régi barátok... mais jeux tous les jours! Hogy mióta beteg? Bizony, tavasz óta már alig igen volt fönt, az egész nyarat hol ágyban töltötte, hol a tolszékében... mais tout de même toujours de bonne humeur! Soha semmi az elmúlt európai nemzedék e bölcs Diogenesének napos nyugalmát megrontani nem tudta! Mindenkit szívesen fogadott, mindenkivel szívesen elbeszélgetett, senkit nem bántott, nem volt házsártos, nem volt nyugos, tökéletes bölcs módjára várta a halált. Meri várta már évek óta és akármennyire óvták és gondolták hűséges, öreg felesége, öreg cselédei, öreg barátai, öreg volt ő maga is és az elaggott szív nem bírta tovább a munkát.

Az öreg bourgnois kikísér a kerti kapuig, még egyszer végignézek a keskeny, tipikusan francia kerten, egyik sarkában időrágta homokkoszóra az ismét vadászának, de Apollo nyíla, úgy látszik, most már végleg elröppent és szíven találta e csöndes ház öreg és bölcs lakóját.

Végig az utcán mozdulatlan, szinte kilapint-ható ősz csönd. Egyetlen kocsis sem áll a ház előtt, néha-néha végigmegy egy ember a gyulogjárón és bemegy Anatole France házába, egy-két szót vált az öreg cseléddel, átadja a névjegyet, aztán elmegy. Eh! Minden redakcióban készen van a nagy író életrajza, az „Illustration”-ban készek a klisék, a könyvkereskedésekben előszednek a raktárakból néhány száz kötetet, mert a költő halála után megerősödik egy időre a kereslet a művei iránt, aztán elmúlik egy-két hónap, Anatol France bevonul az irodalomtörténetbe, de a suhanó, az élő élet nem veszi többé tudomást róla.

Csak az a titokzatos fluidum, aminek egy-két atomja haláláig ott lappang mindegyikünk ajtószéljében, aki téli éjszaka magányában, ősz vasárnapokon, kora fiatalságában vagy borús férfikorában gyönyörködött a vörös liliomok illatában, érezte ingyen Ludláb királyné borának fanyar ízét és elmélázva hallgatta Sokrates doktor bölcs elmékedését, a hűségű ifjú szerelme boldogságairól, csak ez a titokzatos erő sugárzik tovább a szürke ólombetűk közül erre a szerencsétlen agguló világra!

Bergeret mester mindörökké távozik Franciaország szelid földjéről és a szomszagos istenek kegyes jóakarattal e verőfényes ősszel lebbentik föl megtört szeme előtt a saizsi titok fátyolát, könnyes, szomorú, ősz napon, amely bűnűtől is úgy mosolyog, mint ahogy minden földi dolgok tudója: Anatol France mosolygott a hiúságok e világára!

K. D.

— Apponyi ma délben számol be a miniszterelnöknek genfi tapasztalatairól. Gróf Apponyi Albert szombaton este érkezett vissza Genfből Budapestre és úgy tervezte, hogy genfi tárgyalásairól már vasárnap délelőtt beszámol a miniszterelnöknek. Gróf Bethlen István azonban tegnap reggel vadászatra utazott Budapest környékére és így gróf Apponyit csak ma, hétfőn délben fogadhatja.

— Vasárnap kezdődött az országos elmeorvosi értekezlet. Vasárnap délelőtt 10 órakor tartották a magyar elmeorvosok nyolcadik értekezletüket a királyi orvosegyesület Semmelweis-termében. Oláh Gusztáv, a lipótmézsei tébolyda igazgatója előbb üdvözölte a megjelenteket, majd részvételtjes szavakkal emlékezett meg Moravcsik professzorról, akit súlyos betegsége akadályozott az értekezleten való megjelenésében. Megválasztották az értekezlet tisztkarát, elnök lett Schaffer Károly egyetemi tanár, titkár Fabinyi Rudolf dr. főorvos. Schaffer elnök felkérte az ülésen megjelent szakorvosokat, hogy az ez évben tragikusan meghalt Epstein László elmeorvos emlékének kegyeletos föllálassal adózzanak. Ezután dr. Szász Béla államtitkár közönte meg a magyar elmeorvosoknak belételezett kitüntető bizalmát, amellyel vasárnap értekezletük védnökévé választották. Dr. Fabinyi Rudolf betegesztette az évi jelentést és tudomására hozta az értekezletnek, hogy a népjóléti- és kultuszminisztérium, ugyszintén a főkapitány, a magyar királyi kuria, az igazságügyi és közegészségügyi tanács megbízottakkal képviselték magukat a megnyitóján. Az értekezlet első előadását Oláh Gusztáv tartotta meg. „A pszichiatrikus kutatások széjjeltörő utjai” címmel. Oláh dr. előadásának — melyben nagy tudományos fölkészültséggel és világos oktejtéssel győzte meg a jelenlévő elmeorvosokat — nagy sikere volt. Dr. Ranschburg Pál egyetemi tanár és dr. Büchler József szóaltak föl az előadás után rendezett vita során, majd Benedek László egyetemi tanár „A dementia paralytica progressiva gyógykezeltése” című értekezése zárta le a tárgysorozatot. A legközelebbi előadást ma délután tartják meg.

— Székely Ferenc lemondott a Belvárosi Polgári Kör elnöki tisztéről. Amint értesülünk, Székely Ferenc, a Belvárosi Polgári Kör elnöke, egészségi állapota miatt lemondott tisztéről. Ebbeli szándékát már be is jelentette a Kör választmányának. Ez ügyben október 18-ára rendkívüli közgyűlést hívnak össze, amikor Székely Ferencet díszelnökké, Gaár Vilmos dr. kuriai bírót pedig ügyvezető elnökké választják meg.

— Szünőfélében a banktisztviselők elboesátása. Október 1-jén nem voltak már tömeges tisztviselőelboesátások a pesti bankokban. Az október 1-én történt fölmondások inkább egyéni fölmondások. Föltűnő, hogy a nagyobb bankokban régi és idősebb igazgatóknak és cégvezetőknek is fölmondtak, illetőleg nyugdíjazták őket. Ma az állás-talan tisztviselők száma eléri a 7000-et. A Ptoe mindent elkövet, hogy még a tél beállta előtt csökkentse az állás-talan tisztviselők számát. Több föltitkár nyilatkozata szerint a Ptoe az elmúlt héten megkereste a Szakszervezeti Tanácsot, nem lehet-e-e könnyebb fizikai munkára és azokra a szakmákra átképezni a tisztviselőket, ahol munkáshidny mutatkozik. A Szakszervezeti Tanács véleménye szerint ma Magyarországon nincs olyan szakma, ahol ne lenne munkásföltölés. Állások alig adódnak s csak a biztosító társaságok keresnek üzletszerzőket, nagyobb üzletek és gazdaságok szakképzett könyvelőket. Budapest környékén levő mezőgazdasági földeket kellene bécsi mintára fölparcellálni és szakerők vezeltése alatt az állás-talan tisztviselők közreműködésével konyhakertészet céljaira igénybe venni. Az ilyen tisztviselők rövid idő alatt megtanulnak a földek szakszerű művelését, kereskedelmileg megszervezik az üzemet, megélhetést biztosítanak önmaguk számára és elősegítik Budapest ételmezését is.

— Bécsben nagy játékbankra kérék engedélyt. Bécsből jeleni A Reggel tudósítója: Egy franciából és olaszokból álló pénzeszori, amelynek élén Charles Demor áll, hatalmas méretű játékbankot akar Bécsben fölláttani. A konzorcium már tárgyalásokat kezdett az osztrák kormányval.

— Tűzköze kérjen azonnal ajánlatot (telefonon is) Belgrader öngyújtógyár, IX., Ráday-utca 11.

— Prodam Guido félmillió aranykorona kártérítést követel a kincstáron. Prodam Guido pilóta volt az első Magyarországon, aki behatóbban foglalkozott az aviatikával, ő röpillt először Budapest fölé és az ő nevéhez fűződnek az első magyar röpillősikerek. A diktatura bukása után lopás gyanúja alapján tartóztatta le a rendőrség mert följelentést tették ellene, hogy a vörösök uralma idején gróf Chotek Rezső Reviczky-utcai palotájában megfurta a páncélszobát és a Chotek-család drága ékszereit, valamint gróf Ráday Gedeon ott elhelyezett ezüst- és aranyeműit ellopta. Prodam Guidót 16 hónapi vizsgálati fogság után a bíróság fölmentette. A tábla, majd a Kuria is megerősítette ezt a fölmentő ítéletet. Prodam azóta minden uton-módon azon volt, hogy valamiképen elhelyezkedjék, kenyérkeresethez jusson, de ez sehogy sem sikerült neki. Most azután arra határozta el magát, hogy pörös uton a kincstártól követel 500.000 aranykoronát kártérítésül, mert a nyakába akasztott alap-talan bünyűgy az oka annak, hogy keresetképtelenné és földönfutóvá lett. A kártérítési pört a budapesti törvényszék előtt teszi folyamatba, mert a kincstár csak birói ítélet alapján fizethet kártérítést.

— Házasság. Rösler Manó, az Angol-Magyar Bank fő-tisztviselője és Fényes Rózi házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

HAAS LIPÓT

VII, Rákóczi-ut 24
V, Lipót-körut 24
VII, Erzsébet-körut 28
IX, Ferenc-körut 36

LINOLEUM

Egyszínű barna, m²-ként K 125
Egyszínű zöld, m²-ként K 135
Inlaid átöntött mintával,
m²-ként K 160
Padlókárpit, linoleum mellett a legjobb padlóburkolat, békebeli minőségben, minden szélességben, a legjutányosabb árban

VIASZOSVÁSZON

50 cm szélességben K 27
58 cm szélességben K 31
78 cm szélességben K 41
100 cm szélességben K 53
115 cm szélességben K 61

SZŐNYEGEK

Futószőnyeg, kitünő minőségben, különféle színekben
65 cm K 40
90 cm K 55
Futószőnyeg, prima
65 cm K 45
90 cm K 65
Agyelő, szmirna utánzat
60 × 120 cm K 75
70 × 140 cm K 100
Agyelő, velour K 170
Ebédülőszőnyeg 195 × 280 cm K 700
Összekötők, garnitúrák és átvétők nagy választékban

FÜGGÖNYÖK

Etamin, művészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria rendkívüli reklámár ... K 250

Női és férfi

GUMIKABÁTOK

drap és zöld színben K 385
szövetszerű kabát K 695
Hőcipő női K 240, férfi K 295
Sárcipő női K 130, férfi K 145
Arak ezer koronákban értendők

SZAKORVOSI

rendelő vér-és-nemibetegek részére. EZÜST SALVARSAN OLTÁR

Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben

Sok fát takarít meg a szab. „Frandor”-féle előtétkályhával, mely minden cserépkályhára fölszerelhető.
és
szenet „Frandor” Áruház
V, Koháry u. 12. Telefon: 38-69

Svábhegyi verseny 1924

Dr. Feledy Pél

Sunbeamja a motorkerékpárok abszolút győztese új rekordidő alatt (4.15.3)

COVENTRY-LÁNCCAL

Dénes és Friedmann rt
VI, Dessoefly-utca 29

MICHELIN PNEU

autó- és motorkerékpár-fölszerelések
Telefon 21-37 NAGY, Andrassy-ut 34

— Nézd, kérlek, hogy az ismert szalámi-kontremínór, ama bizonyos nevezetű Kondor József, aki megszökött és ezenfölül vallásilag is igen zilált fajtsággal van ellátva, hogy ez az utolsó svihák mégis olyan urakkal köthetett bélyeg- és egyéb üzleteket, mint a magyar fajvédők némely vezérei, az nem jelent mást, mint a fajvédők eszme nagy vonzó és átütő erejét. Van Boccaecionak egy szép elbeszélése, amelyben elmondatik, hogy egy keresztény és egy zsidó kereskedő addig vitatkoztak a maguk vallásának igazabb voltáról, míg a zsidó egyszer összepakolt és elment Rómába, mondván, hogy megnézi ő magának azt a kereszténységet közeli. A keresztény kereskedő, aki ismerte az akkori Rómát, teljességgel lemondott ezek után barátja megtérítéséről, amidőn nagy meglepetésére az egyszer csak keresztényként tért vissza Rómából. Barátom, mondtotta az elámuló kereszténynek, voltam Rómában és láttam ott, ami látható és most már hiszek abban az eszmében, aminek ezek a római urak sem tudnak árulni. Osz-posz, mint régen mondták a destruktívok, a fajvédők eszme is valami magasra lehet, ha Kondor is megtért hozzá, dacára annak, hogy az eszme legmagasabb vezérei-ként olyanokat ismert meg, akik még övele, az utolsó Kondorral is hajlandók voltak mutyizni.

— Nagy deficitel zárul a wembleyi kiállítás. Londonból jelentik: A Sunday Express biztosa veszi, hogy a Wembleyben rendezett angol birodalmi kiállítás nagy pénzügyi kudarcot fog végződni, amennyiben valószínűleg 1-6 millió font rőszletés fog ma'atkozni.

— Tornaí Rózi nyomtalanul eltűnt. A bankörököt és a nagyközönséget még mindig izgatja a kérdés: *mi van Tornaí Rózival, aki sok milliórdal szökött meg néhány hét előtt Budapestről.* A budapesti rendőrség rögtön szökésének megállapítása után, táviratozott Európa összes fővárosába és értesítette a külföldi rendőrségeket a szöke Rózi szökéséről. A rövid táviratokra válasz nem érkezett és ezért a főkapitányság minden államba, az illető ország nyelvére lefordított körözvényt küldött, amely szerint Tornaí Rózi egyetlen *jellegzetes ismertetőjele, hogy föltűnően fehérbőrű.* E körözvényt már jóideje adták postára Budapesten, de a mai napig egyik ország rendőrsége sem tett semmiféle jelentést arról, hogy a pontos személyleírással keresett titkár-*nőt kézrekerítették volna, sőt arról sem jött jelentés, hogy valahol látták volna Tornaí Rózit.* Holott a budapesti rendőrség értesítése szerint a titkár-*nő előbb Kassára utazott, onnan Páris felé vette útját, de a két város rendőrsége sem adott még életjelet a „szendlis” titkár-*nőről.**

— Jackie Coogan Rómában. Rómából írják A Reggelnek: Róma nem szereti a szenzációkat sem. És ha Jackie Coogan egyáltalán föltűnést keltett Rómában, ezt nem hírnevének, nem is a művészetének, hanem a pápának köszönheti. Igaz, Jackiet a pápa avatta kapucistává Rómában. Az újságírók és fotográfusok csak akkor vették észre, amikor a Vatikánt elhagyta, de itt aztán jóvá tették, amit eddig elmulasztottak. Seregostől várták őt a Vatikán kapujában. Kijelentette, hogy egész praxisa alatt nem látott oly pompás díszleteket, amelyen például a római Szent Péter-bazilika és a loggiák.

— A kínai kormánycsapatok győzelme. Pekingből jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a kormánycsapatok Sanghain frontján Hungcsuangcsut bevették.

— Chaplin is Arion-fogkrémet használ.

— A Carini-szigeteken is eltűnének az emberek, ha tudják azt, hogy milyen egyszerűen lehet Gutmann J. és Társa cégnél (Rákóczi-ut 14-16) ruházkodni.

Hő- és sárcipő kapható, javítható
Esőköpeny 350.000 K-tól
Neumann Géza VI. Nagymező-utca 50. szám
Desssewffy-utca sarkán

A Scaramouche jött és győzött!
CORVIN-SZINHÁZ ORION-FILM

Nagyatádi Szabó nyilatkozik elkedvetlenedéséről és az Eskütt-pör gyorsításáról

A parlamentben csak akkor beszél az Eskütt-ügyről, ha kényszerítik rá

(A Reggel tudósítójától.) Az elmúlt héten a különböző válsághírekkel kapcsolatban több ízben megírták a lapok, hogy

nagyatádi Szabó István ismét a lemondás gondolatával foglalkozik,

egyrészt az Eskütt-ügy elhúzódása miatt, másrészt a föltételezett végrehajtása körül észlelhető súlyos nehézségek következtében. A Reggel munkatársa a különböző, egymásnak sokszor ellentmondó híresztelések dolgában kérdést intézett nagyatádi

nagyatádi Szabó Istvánhoz,

kérdést intézett

— Amióta a bírói eljárás az Eskütt-ügyben megindult, mindenki láthatta, hogy kerültem ebben az ügyben az olyan nyilatkozatokat, amelyek az eljárásán kívül a pörre vonatkoznak.

En valóban kedvetlen vagyok, de kinek is lenne kedve hasonló helyzetben?

Fölajánlottam lemondásomat a miniszterelnöknek, mert az volt a meggyőződésem — és ez a hitem ma is —, hogy a vádaskodásokkal szemben nem állhatok mint miniszter a bíróság elé.

Mint magánember akartam a független bíró elé lépni és megvédeni a becsületemet,

hogy ne feszélyezzen semmi, ne akadályozzon a pör során az a körülmény, hogy aktív miniszter vagyok. A miniszterelnök az én fölfogásommal szembe helyezte saját súlyos politikai érveit és ezáltal elítélte eredeti szándé-

— Apponyi a magyar tudomány válságáról. A Nemzetek Szövetsége fölszólította a szellemi együttműködés bizottságát, hogy a magyar tudományos munka és a szellemi munkások érdekében intézzen fölhívást a világ tudományos köréhez. Ezzel kapcsolatban Apponyi Albert gróf első delegátus a következő levelet intézte Henri Bergsonhoz, a szellemi együttműködés bizottságának elnökéhez, amelyben többek közt ezeket írja:

Azt a szerves és intenzív összeköttetést, amely Magyarország és a külföldi tudományos világa között szövődött és amelyet a századok folyamán a két civilizáció közt daló háboru évei sem tudtak megszenvedni, azt az összeköttetést fenyegeti most veszedelem csaknem tisztán anyagi okokból. A számok hideg ékeszólása meg fogja mondani, hogy a tudományos munka és a szellemi élet lassú haldoklásra van itélve Magyarországon. A magyar tudományos élet csak vegetál. Ez a válság legelőször is gazdasági jellegű, de pszichológiai elemek is hozzájárulnak, ami a háboru hosszú éveinek egyenes vagy közvetett folyamánya.

Az én hazámban erős életakarát van. Le tudja majd győzni a lelki természetű kedvezőtlen föltételeket, ha a pénzügyi fölemelkedés rendes mederben halad és különösen, ha a jobb helyzetben levő nemzetek segítségére jönnek. Magyarország nem várakozott ölbetét kézzel erre a segítségre. De mindez nem elégséges a tátonzó örvény betömésére. Engedje remélnem, Elnök ur, hogy az a fölhívás, amelyet Ön fog kiadni, megkönyvit majd tudományos kapcsolatunkat a nyugati államokkal, ami nélkülözhetetlen későbbi fejlődésünkre és hozzá fog járulni ahhoz, hogy tudományos munkásaink rendelkezésére álljanak a nélkülözhetetlen munkaeszközök.

— Szőrmecsempészés. Az utóbbi időben egyre több és több kész iparellék, de különösen szőrmekabátot csempészenek be az országba. A vásárló közönség különböző körökben ugyanis az a hír kelt szárnyra, hogy a ruházati cikkek Wienben sokkal olcsóbban szerezhetőek be, mint Magyarországon. Az egyre nagyobb mértékű öltö csempésztet megakadályozandó, a vámhatóságok a legszigorúbb vizsgálatra utasították közönségeiket. A külföldről az országba érkező utasoktól állandóan nagy mennyiségben koboznak el különböző és értékes dolgokat. A legutóbbi napok egyikén, a wieni gyorsan többek között hat értékes szőrmekabát is.

BUNDÁK

Seal Electric .. 5'—
Kid 4'—
Gazella 3'—
Nutria bárány 2.5
(az árak milliókban értendők)

Részlet-
fizetésre is
árusítunk Szőrme Export Import RT
Teréz-körút 10

komtól. Azonban annak idején is a leghatározottabban hangoztattam azt a fölfogásomat és óhajításomat, hogy

ezt az ügyet sürgősen be kell fejezni,

ezt a tárgyalást nem lehet, nem szabad huzni-halasztani, mert itt nem maradhat még hónapokig sem homályban az igazság. Ha egyszerű magánember volnék és nem aktív politikai és a kormány tagja, akkor sem volna lehetséges évekig ilyen vádaskodást tisztázatlanul, megtorlatlanul hagyni. Sokszorosan súlyos helyzetet teremt ilyen tisztázatlanság egy miniszterre nézve, ha ilyen körülmények között kell végeznie kormányzati teendőit. A miniszterelnök előtt hangoztatott álláspontom egyáltalában nem változott. Ragaszkodom ahhoz a kívánságomhoz, hogy ezt az ügyet sürgősen fejezzük be. Tudatában vagyok annak, hogy Eskütt elmeállapotának megvizsgálását nem siettettem, senki sem avatkozhatik bírói funkciókba és a bírósági közegek — mint amilyenek az orvosszakértők — munkáját irányítani, gyorsítani nem lehet. De meg kell mondanom, hogy ez az ügy már annyi kinos helyzetet teremtett számomra, hogy sürgősen szeretnék már a bírói ítélethez érni.

Arra a kérdésre, hogy a parlamentben óhaj-e nyilatkozni az Eskütt-ügyről, nagyatádi Szabó így felelt:

— En nem szándékozom az ügyet a nemzetgyűlés elé vinni. Természetes azonban, hogy ha bármely oldalról valamilyen formában szönyegre kerülne a dolog, nem fogok elzárkózni.

— Idegen ur a temetésén. A halottasház előtt csoportokba verődve régi bajtársak állnak, csupa aranygalléros törzstisztek, karjukon vékony gyászflór, az arcukon felhős férfiszomorúság. Akik itt vannak, mindnyájan ismerik egymást, egy ezertagu család temeti a testvért. Koszorúk érkeznek, a sok szalag röpököd az őszi szélben. A ravatalos terem felé vezető keramitos utat pedig egy kegyeletes kéz rózsaszírommal hintette be, „Fegyverbe”, harsan a vezényszó, — a honvédség főparancsnoka érkezik, utána autók, fogatok, most kezdődik a gyászszertartás. Tömjenfüst, kísérteties gyertyafény a ravatalteremben. Egy ur áll az épület mellett, szerényen meghuzódik, nehogy bárki is meglássa. Elegáns öszikabátján neki is fekete szalag mutatja, hogy temetni jött. Amikor fölhangzik a latin ének, leveszi a kalapját, mozognak az ajkai, — talán imádkozik. De ha valaki felétekint, gyorsan megfordítja a nézését. Már hozzák a koporsót, fölzeng a katonazenekar gyászindulója, vonul a menet, de ő ottmarad levett kalappal, megrendülten, egyedül. A lábánál rózsakoszoru szomorkodik, szalagján látszik a fölírás: „Utolsó üdvözlés”. A koporsóra szánta, de az övgye kegyeletsértésnek érezhette, hát visszaküldte.

— Ki ez az idegen ur?... Valaki sugja a választ: Boér Tibor, az alezredes gyilkosának sógora. (l. i.)

Kötött
és triko ruhák
Varga Fossuth Lajos u. 11.

Ezentul

az izléses, régóta bevált, dobozos „valódi Franck kávépótlék” az utánzótt gyártmányoktól külsőleg abban különbözik, hogy cimkéje barna-kék-fehér színekből van összeállítva, amelyen a jellegzetes ismertetőjelek, nevezetesen a „kávédaráló” és a „Franck” név feltűnően érvényre jutnak.

A „valódi Franck kávédarálóval” közkedveltségét kiváló aromájának, izletességének, erejének és zamatosságának köszönheti.

Letartóztattak két szélhámost, akik hamis orvosi levelekkel könyöradományokat gyűjtöttek. Több nagyobb budapesti cég és -dusgazdag pesti polgár tett följelentést a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik orvosok nevében gyűjtöttek és könyöradományokat szedtek össze. Több, mint 80 följelentés érkezett a rendőrségre és majdnem valamennyi arról szólt, hogy a panaszosoknál megjelent egy, néha két férfi és megcímzett levelet adtak át. A levélben a következő szöveg állt:

Méltón tisztelt uram! Nagyon kérem, hogy a sorok átadóját, aki szerencsétlen, ötgyermekes családapa és 90%-os rokkant, állástalan és éhező ember, akinek öt gyermeke sir odahaza pincédobában, részesítsék támogatásban. Nincsen ruhájuk, nincsen önvitalójuk, stb.

A leveleket bélyegzővel látták el. Rendszerint dr. Somogyi Imre és dr. Goldner Miklós nevében írták a leveleket és akik a leveleket megkapták, rájöttek arra, hogy ezeket a leveleket nem az odahamisított aláírású orvosok írták, hanem az üzletszerű könyöradománygyűjtők. Panaszok alapján a főkapitányságon a Szathmáry detektívesoport kereste az orvosi levelekkel szélhámoskodókat. Molnár Albert detektív megtudta, hogy Bíró Dezső állástalan hivatalnok, aki az István-ut 33. szám alatt lakik, naponta különböző ruhákat és egyéb csomagokat szállít haza a lakására. Ezeket a ruhákat azután a Tekei-téren adogatja el. A detektív megjelent Bíró lakásán és éppen akkor toppant be a szobájába, amikor az orvosok nevében adománygyűjtő leveleket írt. Megtalálta nála a hamis bélyegzőket is. Bíró Dezső beismerte, hogy a lak- és címjegyzékből kikereszte gazdagabb pesti lakosok címét és Scheiber Lajos állástalan villanyszerelővel együtt tömegesen gyűjtött adományokat és azoknak értékesítéséből élték. Letartóztatták.

Betiltották a szociáldemokraták vasárnapi négyülését. A szociáldemokrata párt vasárnapra nagy négyülést vett tervbe, amelyen tiltakozni készült a közigazgatás tulkapasá ellen és föl akarta hívni a kormányt, hogy az utolsó öt év alatt politikai pörökben hozott bírói ítéleteket semmisítse meg. A belügyminiszterium azonban a gyűlés megtartását betiltotta.

Elveszett az Iskola-utcában vagy környékén, október 1-én, kis, fehér, francia bulldogkuty. Niniche névre hallgat. Megtalálójára vagy nyomravezetőjére rendkívüli jutalomban részesül Iskola-utca 18. a házfőlügyelőnél.

A dr. Taub-gyermeknevelőcs épp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.

Moravcsik professzor foghuzásból súlyos vérmérgezést kapott

Harminchat óráig eszméletlenül feküdt — Verebély tanár nyilatkozata — Mára hirdették Moravcsik akadémiai székhelyét

(A Reggel tudósítójától.) Egy hete, hogy Moravcsik Ernő orvosprofesszor, a kiváló elmegyógyász, fogműtőnek vetette alá magát. A dolog azonban nem ment simán: hamarosan súlyos vérmérgezés tünetei mutatkoztak rajta. Csütörtökön beszállították a Verebély-klinikára, ahol aztán

másfél napig eszméletlenül feküdt.

Verebély tanár, aki Moravcsikot kétszer is megoperálta, a betegségről, annak előzményeiről és a nagybeteg vasárnapi állapotáról a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Moravcsik professzor vérmérgezése szerencsétlen foghuzás

következménye. Nem kell azonban azt hinnü, hogy a foghuzás körül hiba történt. Amióta érzéstelenítéssel húznak fogat, nagyon gyakori az ilyen és a fogorvos nem tehet róla. A száj tele van baktériummal, az érzéstelenítés folyadéka bevisz a vérbe a baktériumokból és készen van a fertőzés. Azelőtt húzták, cibálták a fogat, anélkül, hogy érzéstelenítettek volna, fájt persze, de nem történt ennyi baleset. A mai ember azonban nem bírja a fájdalmat. En hétfőn kezdem kezelni Moravcsik tanárt. Nagy daganattal jött hozzám és azonnal meg is operáltam, amire megkönnyebbült és egyelőre nem

— Mussolini nem tesz engedményeket a liberálisoknak. Milanóból táviratozzák A Reggelnek: Mussolini hosszabb beszédet mondott, amely összefügg a liberálisok livornói kongresszusával. Mussolini kijelentette, hogy a kormány egyetlen párttól se fogadhat el föltételeket s még a fascista párt se követelhet a kormánytól engedményeket. Bennünket nem lehet más pártokkal összehasonlítani és a parlamentet nem lehet az egyetlen instrumentumnak tekinteni, amellyel Olaszország kormányozható. Sokan az elasz milícia föl-oszlatását követelik. Ez azonban a legabszurdabb követelés, mert föl-oszlatása jóvá nem tehető hiba volna.

is feküdt le. Azonban a gennyedés újra megkezdődött, a beteg állapota rosszabbodott, mire csütörtökön, más helyen, újra megoperáltam. Nagyon magas láza volt, sőt eszméletét is elvesztette és

harminchat órán át feküdt öntudatlan állapotban.

Már-már azt hittem, hogy bekövetkezik a katasztrófa. Szombaton azonban állapotában szerencsés fordulat állott be, sőt most már — remélhetően — túl van a veszélyen. A külső daganat lelohadt, azonban a garat mögötti gennyedés még lefolyófélben van.

Egyébként Moravcsik tanárnak — aki különben a II. emelet 7-es számú szobájában fekszik —

hétfőn délután lenne székhelye az Akadémiában, sőt annak idején éppen Verebély tanár ajánlotta az akadémiai tagságra. Erre vonatkozólag ezeket mondta Verebély tanár:

— Moravcsik professzor nagyon érdekes székhelyre készült. A tapintási és izomérzési hallucinációkról akart értekezni, ami egészen különleges és új téma, saját vizsgálódásai alapján foglalkozott hosszabb idő óta ezzel a problémával.

Moravcsik tanár most 65 éves.

— Haláragázolta a vonat. Vasárnap délután 3 órakor a kelenföldi laktanya melletti órháznál a leeresztett sorompón átbujt Mike Andrásné tiszthelyettes felesége s át akart menni a sínekre. Eppen akkor egy tehervonat közeledett s az asszony a sínek között állva várta, amíg a tehervonat elhalad mellette. Az éles fordulóban ekkor tünt föl egy a Déli vasút pályaudvara felé robogó gyorsvonat, amely elöl az asszony kitérni már nem tudott s így a vonat alá került. A gyorsvonatot azonnal megállították s a vonaton levő két orvos beköszötte az asszony sebeit. A kihívott mentők a súlyosan sérült asszonyt a Rókusba szállították, ahol azonban este 6 órára meghalt.

— November 1-én megnyílik az egyik tüdőbetegpavillon. Közel 10 esztendő óta folytak az Új Szent János-kórház tüdőbetegpavillonjainak építkezései. Egy évtized alatt végre odáig jutott a munka, hogy a három pavillon tető alá került, azonban berendezési tárgyak hiányában eddig nem tudták egyiket sem átadni rendeltetésének. Most, hogy a Zita-kórház működése megszűnt, ennek fölszerelését helyezik el az egyik pavillonban. Dr. Végh János tiszti főorvos szombaton megtekintette a pavillonokban folyó munkálatokat és kijelentette A Reggel tudósítója előtt, hogy november 1-én a középső épületet megnyitják és 150 tüdőbeteg vesznek föl ápolásra. A másik két pavillon legjobb esetben csak jövő nyáron készülhet el, mert még a vízvezetési és fűtőberendezés nincs bennük elhelyezve.

Nyilatkozat. A szombat éjszaka történt kártyarazzia alkalmával a rendőrségen előállítottak egy Demeter Sándor nevű állítólagos újságíró. Mivel egyes újságok keresztnevét nem említették és híradásaikban csak mint „Demeter”-ről emlékeztek meg, ezután jelentem ki, hogy nevezettel nem vagyok azonos. Demeter Odön „Az Újság” munkatársa.

Mi-i-i?
NEM HALLOM!

MOST HALLOM
mert EMERGE HANG-
VÉDŐ
HASZNÁLOK

KAPHATÓ
MINDEN DOHÁNYTÖZSDÉBEN

Szereljen telefonjára

eredeti

„Emerge” hangvédőt!

Az eredeti „Emerge” hangvédő a legkitűnőbb szivacskaucsukból készül. Idegeit kiméli

Kellemes

Higiénikus

Hangvédő

Minden külső zaj mellett, a legnagyobb lármá közepette is, nyugodtan telefonálhat Kapható minden dohánytözsdében. Ára 15,000 korona

ABONYI ARTUR MŰSZAKI KERESKEDELMI RT

Budapest V, Súlyos-u 13. Telefon: 97-78, 169-57, 17-10

FOGAK

RÉSZLETFIZETÉSRE

Főorvos: Dr. Kovács S. fogorvos
Dentist: Barna I. specialista fogász

Fogsorok szájpdlás nélkül, aranykoronák, hidak (aranyat pótló „Randolf”-fémű is), fogtömés, foghuzás érzéstelenítéssel (altatással is) műtétek esetén is forduljon bizalommal a fővárosban 40 év óta fennálló legmegbízhatóbb

fogorvosi és fogászati rendelőbe
Budapest VII, Erzsébet-körút 40-42. sz. I. emelet

Figyeljen a címre! - Rendkívüli mérsékelt árak! - 10 évi jótállás! - Vidékiek soronkívül fogadtatnak. - Rendelés d. e. 2-12-ig, d. n. 2-8-ig

Opera étterem és
Vezeklő-Pince étterem

VI, Andrássy-ut 25

Ujonnan átalakítva a téli
idényre megnyílt!

Az Opera-Étteremben Dundus cigányprimás, a nota-király muzsikál, a Vezeklőben a bécsi Stimmungs-kapelle élén Buhl énekel.

Naponta a halászlét és a halkülönlegességeket Bucska Péter vendéglős és szakács személyesen főzi. Naponta Bucska-féle ételkülönlegességek lesznek fölszolgálva. A félemeleten külön éttermek állnak a n. é. közönség rendelkezésére, ugyanott zongora és bar itatok, Angol barmester.

(* Perzsaszőnyegek

összekötők, diványtakarók, padlószőnyegek, mindennemű más szőnyegek nagy választékban, igen olcsón
Remek összekötők már 1,100.000
Valódi padlóperzsa már 15,500.000
Valódi keleti sűrűs diványtakaró, kis hibával 8,500.000

Csak míg a készlet tart!

Schillinger Béla Budapest VI, Teréz-körút 15. szám. - Alapítva: 1907

STOEWER
az írógépek királya

Kérjen ajánlatot a vezér-
képviseletől: V, Vilmos
császár-ut 69.
Telefon 48-65

A Lakáshivatal bírálása miatt föloszlattak egy szocialista gyűlést. A szocialdemokrata párt vasárnap délelőtt a II. kerületben beszámológyűlést tartott. A gyűlést a munkásdalárda énekével akarták megnyitni, az ügyeletes rendőrtiszt azonban a dalárda énekét betiltotta azzal az indokkal, hogy az énekszámokat nem vették föl a gyűlésnek a rendőrséghez beterjesztett programjába. Az első fősztóló Pikler Emil képviselő volt, aki a rendőrtiszt intézkedésére vonatkozólag megállapította, hogy Magyarországon csak kocsmákban lehet előzetes bejelentés nélkül énekelni. Ezután a kormány külpolitikájával foglalkozott és ismertette azokat a mély szakadékokat, amelyek Bethlen miniszterelnök külföldön tanúsított és belföldi politikájára között tartog. Batiz Gyula képviselő a hazai közállapotokat bírálta. Amikor a Lakáshivatal működésének a lakók, de különösen a munkások elleni rosszakaratát bírálta, a rendőrtiszt figyelmeztette, hogy köz-hivatalokat nem enged kritizálni, majd — amikor a szónok a fölszólítás ellenére tovább folytatta a kritikáját — a gyűlést föloszlatta. — Budafokon meg Rothenstein Mór képviselő sem mondhatta el beszédét. Mert német nyelven kezdte, a rendőrség képviselője nem engedte folytatni és megvonta tőle a szót. Ez az intézkedés óriási fölháborodást keltett, amelynek csillapultáival Szabó Imre képviselő beszélt magyarul és számolt be a szocialdemokrata párt parlamenti frakciójának munkájáról.

A magyar-Jugoszláv döntőbírósalakuló ülése. Párisból táviratozzák: A magyar-Jugoszláv döntőbírósalakuló ülése Párisban Van Noorden holland legfőbb törvényszéki bíró elnöklésével megtartotta alakuló ülését. Az ülésen megbeszéltek a pürös eljárás módosításait, amelyeket a kormányok november 15-éig nyilvánosságra fognak hozni. Magyar részről az ülésen dr. Zoltán Béla volt igazságügy-miniszter és döntőbírósalakuló bíró, továbbá Gajdóczy László főkörmánymegbízott vett részt.

Sikkasztó kereskedelmi alkalmazottak. Réti Fülöp vászonnagykereskedő följelentést tett a főkapitányságon, hogy a nála alkalmazásban levő Endler József 19 éves ügynök az inkasszált pénzekből 14 milliót elszikkasztott. A fiatalembert beismerő vallomása után a rendőrség őrizetbe vette. — A Turán Kereskedelmi Rt. följelentette sikkasztás miatt két alkalmazottját: Löwinger Imrét és Olasz Sándort. A két fiatalembert a cégtől árut kapott bizonyban, amelynek eladási árából 40 millióval nem tudtak elszámolni. Előállításuk alkalmával beismerték, hogy a pénzt saját céljaikra fordították. Löwingerrel kiderült, hogy a rendőrség már régóta keresi csalás miatt. Több krisztinavárosi kereskedőtől ugyanis kisebb-nagyobb összegeket vett föl kölcsön s előlegül az áruszállításokra, amelyeket nem fizetett vissza s árut sem szállított. A rendőrség mind a két sikkasztó fiatalembert le tartóztatta.

Pesti szüret Budán. Vasárnap délután hangos hejehuja verte föl a Tabán ünnepi esőndjét. Szüreti körmenet járta késő estig a Krisztina-körtut és minden mellékutcaját, hogy meghívják a jó budaiakat vidám szüreti mulatságra valahova a Déli Vasut mögé egy kis kocsmába. Betyárnak öltözött fuvaroskocsisok, falusi bohócok, vályogvető cigányok maszkírozott ligeti jasszok, magyar viganós kis eselédék daloltak, kurjongattak és bokáztak a menetben, de akadt köztük kisbíró, szőlősgazda, falusi baktér és ki lovon, ki gyalog, ki meg — stráfkocsin. Pestről jöttek szüretelni Budára. Elöl fehér ruhás szücek nagy koszorut cipeltek, de csak egy pár alma csüngött rajta. Drága a szőlő... A gyerekek sivalkodva futottak a maszkák után, öreg asszonyok régi népsziművekre gondoltak, ahogy kinéztek az alacsony ablakon, az emberek meg kiálltak a kapuba. Olyan is akadt, aki jegyet váltott 20.000 koronáért a lampionokkal, mustivással és más jófélével egybekötött szüreti mulatságra, ahol tovább 20.000-ért vesztegetik a valódi mustnak literjét, a kapura pedig ez van írva: MUST—MUST.

VESTA

A FINOM FEHERNEMŰEK

VEDJEGYE

MŰZÉUMI KORÚT

Megszűnt a behozatali tilalom
és így külföldi áruraktárainkból behozott békebeli minőségű áruinkat

leszállított külföldi árakban
hozzuk forgalomba különleges kivittelü

férfi- és női fehéreneműinket

Flanelingek és pyjamák Zaffr- és pouplin-ingek Delaine- és crepe-ingek Fehérenemű- és pyjama-készítés hozott anyagból is	Selyemépliqué frakkíngek Hálóingek és nadrágok Női fehérenemű modellek
---	--

Az ellenzék föltámasztja a választójogi blokot

Jobb- és baloldali készülődés a nemzetgyűlés őszi ülészakára

A parlamenti ellenzék különböző pártesportjai már megkezdték előkészületeiket, hogy a Ház keddi ülésén és a szerdai interpellációs napon megszervezetten vehessék föl a küzdelmet a kormánnyal szemben. A Kossuth-párt tagjai vasárnap este tartottak értekezletet és a tanácskozás után

Rupert Rezső

így nyilatkozott *A Reggel* munkatársának:

— A politikai életben annyi robbanóanyag van fölhalmozva, hogy a mai kormányzat megállapíthatóan tarthatatlan helyzetbe került. A bajok gyökerét az abszolutizmusban látom és éppen ezért a liberális ellenzéknek összetett erővel kell megkezdnie a küzdelmet az alkotmányosság helyreállítására.

A legelső tennivaló az, hogy megalkossuk a választói blokot, amely a kormányt reászorítja a demokratikus választójogról szóló törvényjavaslat letárgyalására és új választás kiírására.

Mindaddig ugyanis hiába tanácskozunk a leromlott gazdasági helyzet orvoslásáról, amíg az igazi nemzeti akarat nem érvényesül a kormányzás minden ágazatában.

A mai abszolutisztikus atmoszféra következményének tartom a szolnoki ítéletet is, mindenekelőtt tehát az atmoszférát kell megváltoztatni.

Szerdán interpellálni fogok az alkotmányosság helyreállítás tárgyában és fölszólításomban ki fogok terjeszteni a szolnoki ítéletre is, mert hiszen az alkotmányosság egyik föltétele az, hogy a bírói igazságszolgáltatás független és pártatlan legyen.

A szocialdemokrata párt parlamenti frakciója ma délután tart értekezletet nemzetgyűlési magatartásának megállapítása céljából. Erre vonatkozóan

a szocialdemokrata párt vezetősége

részéről a következő információt kaptuk:

— Az új parlamenti kámpányban a legelőször harcol indítjuk meg a kormányt és a kormányzat mai rendszerét. Ha a fővárosi javaslat tárgyalása során — különösen a kivételre és a határozott egyhelybenlakás ügyében — nem tudunk bizonyos engedményeket kiharcolni, akkor ebből

hajlandók leszünk a legmesszebbmenő politikai konzekvenciákat is levonni.

Föloszlik az osztrák kommunista párt. Hetek óta híre jár, hogy az osztrák kommunista párt föloszlik. Mint *A Reggelnek* Bécsből jelentik, ezek a hírek megfelelnek a valóságnak és a párt föloszlása most már csak napok kérdése. A moszkvai központi bizottság kiküldöttje már megérkezett Bécsbe s ennek a párt likvidálása a feladata. A likvidáló biztos Neumann csehszlovák kommunista agitátor. A likvidátornak nem sok dolga lesz, mert a bécsi kommunista párt tagjainak száma alig haladja meg a kétezeret. Moszkva beszüntette már az anyagi támogatást, sőt megszakította már az érintkezést is az osztrák párttal. Nemrég Moszkva kísérletet tett az osztrák párt reorganizálására és Charlakov bolgár kommunistát bízta meg azzal, hogy tájékozzódjék a bécsi pártviszonyokról. Charlakov törekvései hiábavalóknak bizonyultak és Moszkva ekkor határozta el a párt föloszlatását. Természetes, hogy a párttal együtt megszűnik a „Rothe Fahne” is. Hír szerint a párt egy töredékének az a szándéka, hogy a moszkvai központi fölgelöten pártlapot adjon ki Bécsben, amely egyelőre hetenként csak egyszer jelenne meg.

Páris, London és Berlin találékonysága és józólése sugárik vissza a közkezdveltségnek örvendő Fenyves Dezső Rt. árúházakba beírtott divatkelmeződságokból. Olcsóságukról meggyőződhetik mai számunkban közölt hirdetéséből.

Volt-e már Keleten?

Látta-e már azt az isteni nyugodtságot, amellyel a török és az arabs az élet viszontagságait viselik? Ezt nagyrészt az erős, hamisítatlan babkavé bőséges fogyasztásának köszönheti. Cselekedjék hasonlóképpen!

Meinl Gyula rt.

Szóvá fogjuk tenni a parlament hosszú szünetében fölmerült különböző serelemeket is, amelyeknek egyik legfőbb oka az, hogy a kormány politikája kifelé és befelé hazug. A külföldön demokráciáról szónokol Bethlen miniszterelnök, idehaza azonban a legminimálisabb mozgási szabadság sineisen meg. A rendőri brutalitásokról Propper Sándor fog szerdán interpellálni, a párt más szónokai pedig a szavalás esődjét fogják megállapítani a kormány gazdasági politikájának bírálatá során. A szolnoki ítéletet esetleg már kedden szóvátesszük, mégpedig napirendi fölszólalás formájában.

követelni fogjuk a bíróság szellemének fölszabadítását, az ellenforradalmi elemektől való megtisztítást, valamint az esküdtzék helyreállítását.

Nagy harcot kezdünk az általános, titkos és egyenlő választójogról, valamint a Ház föloszlatásáért és az új választások mielőbbi kiírásáért. Ebben a harcban számítunk a polgári ellenzék hathatós közreműködésére.

Szó van arról, hogy az ellenzék a nemzetgyűlés keddi ülése előtt közös megbeszélést tartson, ezek a készülődések azonban korántsem zavarják meg a kormány nyugalmát.

Rubinek István,

a kormánypártnak egyik vezető tagja a következőket mondotta erre vonatkozóan *A Reggel* munkatársának:

— Számítunk ugyan arra, hogy a Ház első ülései viharosak lesznek, ezek a viharok azonban, régi tapasztalat szerint, később unalomba fognak fulladni. És ha lesznek viharok, csak meg fog bennük erősödni az a meggyőződés, hogy a házszabályrevizóra elkerülhetetlenül szükség van. Bizonyosra vehető, hogy

a házszabályrevizó a fővárosi javaslat letárgyalása után legelső sorban napirendre kerülő törvényjavaslatok között lesz.

Ami a szolnoki ítéletet illeti, ez nem lehet kritika tárgya, az ítélet indoklása azonban igenis kifogásolható és így ha helyesebbi nem is tudom, de mindenesetre megérttem Rakovszky belügyminiszter kirohanását a szolnoki tárgyalás visszahívásával és az ítélet indoklásának egyes kitételeivel szemben. Azt, hogy a szolnoki ítélet politikai következményei egyik vagy másik miniszter lemondására fognak vezetni, nem tartom valószínűnek, mert

ilyen messzeemenő politikai konzekvenciákat nálunk már régen nem szoktak szigorúan venni.

Amint ezt számos eset igazolta a közelmúltban is.

Fővárosi Operettszínház

Pénteken, október 10 én
először.

Nótás kapitány

Farkas Imre operettje

Főszereplők:

Péchy Erzsi
Biller Irén
Fejes Teri
Tolnay Andor
Halmay Tibor
Ujváry Lajos
Zátony Kálmán
Mály Gerő
Latabár Kálmán

— A belügyminiszter még nem kapta meg a szolnoki ítélet megokolását. Egyes sajtóközlemények nyomán az a hír terjedt el, hogy Pesthy Pál igazságügyminiszter a debreceni ítéletét bíztá meg a csongrádi bombamerénylet ügyében elrendelt fölülvizsgálat lefolytatásával. Ezzel a hírrel kapcsolatban illetékes helyen így nyilatkoztak *A Reggel* munkatársának:

— Az igazságügyminiszter annál kevésbé bíztá meg a debreceni ítéletét a fölülvizsgálat lefolytatásával, mivel az egész fölülvizsgálati eljárást még csak ezen a héten fogja Rakovszky Iván belügyminiszter panasza alapján elrendelni. A belügyminiszter eddig azért nem foghatott hozzá panaszának megszüvegezéséhez, mert még nem kapta meg azokat a gyorsírói jegyzeteket, amelyek a szolnoki ítélet indoklásáról készültek. De ezekkel a gyorsírói jegyzetekkel nem fog megelégedni, hanem a maga hatáskörében is mindent megtesz a szolnoki tárgyalás körül tapasztalt visszasságok földerítésére. A fölülvizsgálati eljárás megindítása egyébként teljesen kielégíti és szó sem lehet arról, hogy ennek a vizsgálatnak az eredménytelenségében okot lásson majd a lemondásra, mert hiszen éppen ellenkezően, öröme fog szolgálni, ha a fölülvizsgálat eredményeképpen esetleg megállapítják, hogy a szolnoki tárgyalás során semmiféle sérelmet nem szenvedtek a közigazgatási hatóságok képviselői. A helyzet azonban az, hogy a tárgyalás visszasságai bebizonyítottak látszanak és amennyiben a fölülvizsgálati eljárás is ennek megállapításával fog járni, az igazságügyminiszter feladata lesz, hogy a közrendészeti hatóságok képviselőinek megfelelő elégtételt szerezzen.

— Francia-magyar tárgyalások a magyar államadósságok rendezéséről. *A Reggel* értesülése szerint néhány nap múlva nagyfontosságú tárgyalás kezdődik Franciaország és Magyarország között. A tárgyalás célja a Franciaországban levő magyar államadósságok végleges rendezése. Ismeretes, hogy a Franciaországban elhelyezett magyar államadósság 1918. évi december 31-ig fölszaporodott hátralékait a magyar kormány rendezte. A Franciaországgal megkötött államadóssági egyezmény függőben hagyta az 1918. december 31 után fölszaporodott hátralékok rendezését, miután a magyar kormány az volt az álláspontja, hogy az összeomlás utáni időből a magyar kormány az adósságokért csak az utódállamokkal együttesen tartozik felelősséggel. Ismeretes azonban, hogy az angol-magyar végeyes döntőbírátság egy angol állampolgár által indított pörben olyan értelmű ítéletet hozott, amellyel kötelezett bennünket az államadósság hátralékainak 1921 július 26-ig bejárólág viselésére. Az angol döntőbírási ítéletnek az volt a következménye, hogy a franciák most már ugyancsak kívánják az 1919. január 1-től 1921. július 26-ig esedékessé vált hátralékokat rendezését. A Francia Javak és Érdekek Budapesti Hivatalában nyert értesülésünk szerint e hó közepén indulnak meg ebben az ügyben Budapesten a tárgyalások, amelyeket a francia címlet birtokosok egyesületének igazgatója, Mr. Barde fog lefolytatni a pénzügyminiszteriummal.

— Étele az élet! „Papríkához” édes nemes különlegesége. Kapható mindenütt.

Négyezer festményt őriz műtermében Katona Nándor, a Tatra festője

(*A Reggel tudósítójától.*) Akácfa-utca 24. Süri-rün lakott emeleték hegyében egy világos műhelynek szánt hatalmas szoba. Ablakain keresztül a legsötétebb Erzsébetváros piszkos háztetőire, kéményeire nyílik kilátás. Ez Katona Nándornak, a Tatra legnagyobb élő piktorának műterme. Az előszoba lakásul szolgál. Vizezetéki mosdó, ágy, kis szekrény, sok-sok könyv. A műtermen telistele ládákkal, „ferslógokkal”, puhafaszekrényekkel, polcokkal. Ha nem állna közepütt a festőállvány és szanaszét megkezdettt festmények, vázlatok, vásznak, fatáblák, festékdobozok, paletták, ecsetek, rak-tárnak vélne az ember.

Huszonhat éve lakik ebben a végtelenül egyszerű hajlékban Katona Nándor.

Ami fény cikkázhatna föl, ami gazdagság pompázhatna itt, azt mind féltékenyen ládába, szekrényekbe, fiókokba zárta. Vagy 4000 festmény: a művész lelke és élete. Meghatoltan, szinte gyermeki féltékenységgel poros papirhalmazt tereget ki a mester. A legfinomabb perzsa szőnyegek mintájára emlékeztető cifra-ságok szemképrázttató mozaikja minden egyes szeletke.

— Nyolcéves koromban — mondja Katona Nándor — ez volt a legnagyobb szenvedélyem. Minden darab fehér papirt telerajzoltam és azután bicskával kivágtam a mintát. Ahol meghagytam a papírost, oda beirtam a tizparancsolatot. Ezeket a kis cédulákat az édesanyám félrearkta és az imádságos könyvébe tette. Később, amikor már valaki voltam, szépségi urak és hölgyek drága pénzen vásárolták meg a cédulák nagyrészt. Nekem csak ez a pár darab maradt.

Tízestendős volt Katona, amikor batyuval a hóna alatt bucsut intett a késmárki szü-lői háznak,

a girbe-gurba utcáknak, a kis pajtásoknak és elindult a lengyel határ felé. A művész keveset beszél az ifju évek szenvedéseiről. Elnézem azt a grandiózus portrét, amelyet a fiatal László Fülöp Bécsben 1902-ben festett az ő „Nándor barátjáról”. Mint oltári méces világot Katona Nándor szeme, áhítatos megatottság és megszállott alázat ömlik szét az arcon. Megszólal a mester:

— A származásomnak, a családomnak, az otthonomnak köszönhetem művészetemet, mert ami értékes benne: az a hangulat, a melanchólia. És ebben a melanchóliában ott remeg, ott vonaglik az ötezer éves szenvedés... Látja, hány-szor gyanusítottak meg bennünket, hogy materialisták vagyunk, hogy a jól jövedelmező arcképfestést mindennél többre becsüljük. Nézzon itt körül, kérem... csupa tájképet talál... a falakon, a ládáknak, a szekrényekben, mindenütt. Négyezer tájkép...

Ugy éltem a Tatra sziklái közt, mint a zerge vagy a mókus.

Minden évszakban és a napnak minden szakában, kora hajnalban, késő éjszaka ott éltem az erdőben, a víz-mosásokban, a havas hegyormokon. Nem tulzás talán, ha azt állítom: egyetlen mozzanata sincs a természetnek, amelyet ne láttam, ne figyeltem volna.

— És mi lesz ezzel a sok festménnyel?...

— Sokáig úgy volt — felel a művész —, hogy szülő-városom, Késmárk, muzeumot épít és ott helyezi el képeimet. De Késmárk már nem a mienk... és én azt szeretném, hogy magyar földön maradjanak. A mostani idők nem kedvezők, tudom. Ne is beszéljünk róla. Majd ha eljön az ideje...

(m. j.)

— Angol-amerikai szövetség a szesztilalom kijátszására. Newyorkból táviratozzák: Itt föltartottattak egy angol gőzöst, amely állítólag félmillió dollár értékű szeszárúval van meg-
rakva. Hír szerint messzeágazó angol-amerikai szövetségnek jöttek nyomára, amely mintegy 10.000.000 dollár tőkével fölszerelve dolgozik az amerikai alkoholbeviteli tilalom ellen.

— Szekula Jenő: A fattörő kos. A megszállott Belgrádba, a világháboru elmúlt hangulatába visz el Szekula Jenő új regénye. Azt hinné az ember, hogy ez a kor már nem érdekli, ami emléke van, fáj és sajog, jobb nem gondolni rá. Szekula könyve megdönti ezt az elfogultságot, a há-boru emberi dokumentumai most kezdenek csak érdekes, tanulságos, izgató problémáká nőni. Természetesen, ha oly megtisztulva kerülnek elénk, mint ebben a regényben, amely az utóbbi idők egyik legfrissebb, legizgatóbb olvasmánya. Minden alakja él, a cselekménye valósággal drámai, az egész úgy hat, mint egy kitünő tollu, elv-nult, finom lélek nem is a nyilvánosságnak szánt nap-lója. A fattörő kos a miskolci Klein, Ludvig és Szelenyi könyvnyomda kiadása.

IFENYVES

Gyapjuszővel-osztály:		
Öltönykelmék	tartós minőség 140 cm széles	83.600
Tiszta gyapju öltönykelmék		160.550
Őszi raglánkelmék	tiszta gyapju	193.800
Kosztümelmék	angol zsáner 145 cm széles	76.000
Ia kabátvelour	tiszta gyapju minden színben	230.000
Divatesikós és kockás női ruhakelmék		61.750
Eolin ruhakelme	tiszta gyapju minden színben	104.500
Kombinált öltönykellék-csomag	(tartalmaz egy öltönyhöz szükséges összes belésanyagokat)	185.000
Selyem-osztály:		
Nyersselyem	minden szín-árnyalatban	83.600
Japán selyem	minden színben	98.800
Trikóselyem	divat-színekben	117.800
Crepe de chine		158.000
Selyem marocain	a legdivatosabb mintákban	197.600
Mosó-osztály:		
Fehér kockás függönykelme		20.900
Fehér függöny-etamin	150 cm széles, kock. és esikós	53.200
Mosó voálok	legszebb mintákban	22.800
Szintartó mosókrep	minden színben	21.850
Sportflanell		25.650
Flanell és barchet	legszebb mintákban	38.000
Selyemfényű mintás szatén	kabát-bélésre	42.750
Vászon osztály:		
Kelengyevászon		18.500
Fenyves mosott siffon		23.000
Batisztsiffon	130 cm széles	45.600
Duplaszéles lepedévászon		49.800
Paplanlepedévászon	130 cm széles	65.550
Börerős angin		23.750
Vászontörülköző		19.950
Frottirtörülköző		34.200
Rumburg lenvásznak, siffonok, batisztsiffonok, kanavászok, köpperek és asztalneműkben óriási választék!		
Kötöttáru-osztály:		
Selyem női harisnya	minden színben	58.000
Női harisnyák minden színben		9.500
Férfizoknik tartós minőség		7.600
Kötött selyemnyakkendő		15.200
Selyem nyaksál		69.350
Férfi téli trikóing		80.750
Gyapju gyermekszveter		69.350
Gyapju mackógarnitúra		145.350
Berliner kendő nehéz minőség		199.500
Kötött kabátok, divatmellények, esikézfűggyönyök, papla-nok, flaneltakarók, ágy- és asztalterítők nagy választékban!		
Női fehérnemű-osztály:		
(csak a Calvin-téri áruházunkban)		
Női nappali ing aszúrral		36.000
Női nadrág aszúrral		36.000
Női hálóing aszúrral		38.350
Himzett nadrág-kombiné		87.100
Batiszt szoknya-kombiné kézi aszúrral		101.650
Vászon párnahuzat		73.100
Vászon paplanlepedő		201.400
Színes paplan jóminőségű		325.000
Menyasszonyi kelengyék minden kivitelben		
Férfifehérnemű-osztály:		
(csak a Calvin-téri áruházunkban)		
Férfi-ing pikémellel		110.200
Színes férfi-ing 2 külön gallérral		83.600
Férfi hosszú hálóing színes szögéllyel		106.400
Rövid alsónadrág, fehér		58.900
Rövid alsónadrág, színes		44.600
Férfizsebkendő		8.500
Pizsama-öltönyök nagy választékban		381.900
Konfekció-osztály:		
(csak a Calvin-téri áruházunkban)		
Női télikabát		593.000
Velour-kabát legújabb facon		950.000
Divatesikós aljak		102.600
Selyem zsemper		195.000
Valódi szőrmeboák vagy gallér		173.800
Divatos női filckalap minden színben		105.000
Férfi gumiköpeny		366.000
Legújabb női, bakfis, gyermek és szőrmezett kabátokban nagy választék!		

ORION-FILM ORION-FILM

A Scaramouche diadalmas előadásai a Corvin-Színházban

Hétköznap 7 és 9, vasárnap 5, 7 és 9 órákor

— Jegyeiről előre tessék gondoskodni!

Valódi filée-csipke és motivumok dus raktára

Iparművészi függönyök dus raktára.

Olesó árak!

Hozott anyagból is készít, tervez és előrajzol az

ELITE KÉZIMUNKAHÁZ VII., Erzsébet-körút 23. sz. 6013 (bejárat a Weisslény-utcából)

KÖZGAZDASÁG

Hogyan védik a bankok a saját részvényeiket

(A Reggel tudósítójától.) Bud János pénzügyminiszter meghívására a pénzintézetek vezetői szeptember első napjaiban értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a tőzsdei devalváció meggátolására minden intézet a saját kibocsátású papírjainak kiadásáról önmaga fog gondoskodni. A kivédés képét a következő táblázat mutatja:

	Záróárfolyamok ezer koronákban			
	1924 szept. 9-én	1924 okt. 3-án	Különbözet + vagy -	Különbözet %-ban
Magyar Általános Hitelbank és érdekköréhez tartozó vállalatok:				
Hitelbank	493	395	- 98	- 20
Ganz-Danubius	2450	1700	- 750	- 31
Ganz-Villamos	1150	890	- 260	- 23
Fegyver	1070	780	- 290	- 27
Kőszén	2750	2260	- 490	- 17
„Georgia“	371	271	- 100	- 27
Magyar Cukor	2080	1700	- 380	- 19
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és érdekköréhez tartozó vállalatok:				
Kereskedelmi Bank	1080	970	- 60	- 6
„Izzó“	580	509*	- 71	- 12
Salgó	495	402	- 93	- 19
Rima	133	116	- 17	- 13
Budapesti Gőzmalom	115	97,5	- 17,5	- 15
Angol-Magyar Bank és érdekköréhez tartozó vállalatok:				
Angol-Magyar Bank	41	39	- 2	- 5
Bauxit	265	285	+ 20	+ 8
Kőbányai Gőztégla	75	88	+ 13	+ 17
Ujlaki Téglá	100	125	+ 25	+ 25
Nagybányai Szén	90	87	- 3	- 3
Globus-Nyomda	23	30	+ 7	+ 30
Fémkereskedelmi	22	24	+ 2	+ 9
Lipták	7,25	11,25	+ 4	+ 55
Vegyipari Gépgyár	19	19	0	0
Ólomárugyár	16,5	17,5	+ 1	+ 6
Erdőüzem	3	3	0	0
Temesi Sör	145	155	+ 10	+ 7
„Egysz“	23	29,75	+ 6,75	+ 29
Wernsdorff	6,75	6,75	0	0
Győri Textil	24	26	+ 2	+ 8
Spódiüm	100	113	+ 13	+ 13
„Szikra“	30	28	- 2	- 7
Egyéb vállalatok:				
Nasici	1860	1675	- 185	- 10
Klotild	50	46	- 4	- 8
Felten	750	575	- 175	- 23
Első Biztosító	7000	5500	- 1500	- 21
Hofherr	120	92	- 28	- 23
Guttman	900	810	- 90	- 10

*) Ez coupon K 5000.

× A magánforgalom teljes érdektelensége és irányzatként ható üzlettelensége nem hatott megelégedésre. A bankok részéről már hónapok óta megszünt minden érdeklődés a magánforgalom iránt, a játékosok pedig főként az ötnapos tőzsdei hét óta sehogy sem szorultnak magánforgalmi üzletkötésre. Más lapra tartozik, hogy éppen a tőzsdei helyzet enyhítése szempontjából helyes-e a sok tőzsdenap, amely éppen a legjobban támadott kontreminnnek nyújt bő lehetőséget.

× Jegyzetek az Angol-Magyar Bank közgyűléséről. Az Angol-Magyar Bank, amely a Hitelbank és Kereskedelmi Bank mellett az ország reprezentáns nagy intézete, fejlődése során eljutott odáig, ahová már évek előtt el kellett volna érkeznie. A nagybank elnöke Krausz Simon lett, akinek neve, egyénisége, multja teljes program; az Angol-Magyar Bank új elnöke ma már messze túlnőtt azokon a keretekben, amelyek egy magyar pénzügyi tekintély vagy bankvezér koncepcióját körülhatárolták. Krausz Simon már nem is magyar, de világmárka. Kétségtelen, hogy most, miután kiváló munkatársai élén, teljes egészében átvette annak az intézetnek irányítását, amelynek megnövekedése, hatalma, jelentősége oly szorosan összefüggött a személyével, az Angol-Magyar Bank pályafutásának új, az egész ország közgazdasági helyzetére kiható reményteljes fázisa következik. Az Angol-Magyar új elnöke Kónyi Hugó, akit a Hazai Bank ve-

zérigazgatói székéből hívott meg Krausz Simon ebbe a pozícióba. Kónyi Krausz Simon állandó helyettesítője, valóban, kivételes értéket jelent a bank vezetésében. A Hazai Bankot alárendelt helyzetéből Kónyi rezsimje emelte a tekintélyes középbankok sorába és távozása rendkívül érzékeny veszteség erre az intézetre. Amilyen meglepetés volt Kónyi Hugó meghívása, éppen olyan osztatlan örömmel találkozott az egész bankvilágban. Az igazgatóság másik új alelnöke Herzog Ignác, az új ügyvezető igazgató dr. Salusinszky Gyula és Szerényi József báró az igazgatóságban, az Angol-Magyar Bank reneszánszának szintén komoly és kiváló tényezői.

Győződjön meg, hogy
ELKÁN ÉS GERŐ
szőrmebundái
 a legkiválóbbak és legolcsóbbak
 Andrassy-ut 27

Női hócipő 240.000
KERTÉSZ II, Andrassy-ut 36
 Javitások 3 nap alatt

Konyháját teljesen berendezheti
 butorral, edénnyel, az utolsó főzőkanálig
kedvező részletfizetésre!
„Frando“ - áruház V. Koháry-utca 12
 Telefonszám: 38-69

× C. C. A nagy szenzáció, amelyet A Reggel röpitett világra, Castiglioni Camillo ügye, ha nem is vesztett óriási, szinte beláthatatlan közgazdasági jelentőségéből, kortörténeti, emberi részén túl, bennünket magyarokat, már kevéssé érdekel. Castiglioni magyar érdekeltégei már hónapok előtt megszűntek, így az összeomlás a pesti piacot csak a bécsi depri-mált helyzet kisugárzásaként érinti. Talán még egy szempontból. A Castiglioni-ház tulajdonos megbízottja, Neumann Gábor, magyar ember, Budapesten általános megbecsülésnek örvend és a közgazdasági élet tényezői az ellene folyó eljárást általában zavaró jellegűnek tartják. Ami C. C. — így hívják Castiglioni-t Milanótól Bukarestig és Berlinton Párisig — egyéniségét illeti, e kor regényíróját bizonyára jobban izgatja, mint napjaink riporterét. Az infláció Napoleonja megbukott, amikor végett ért a közép-európai infláció. Ausztriára mélyhetetlen csapást és megrázkódtatást jelent és nemzeti szempontból kiszámíthatatlan csata-vesztést: az olasz befolyás, miután Castiglioni ipari érdekeltégei olasz kézre kerülnek, uralkodóvá lesz közgazdasági téren az osztrák köztársaságban.

× Angol-Magyar Bank Krausz Simon elnöke alatt tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy az intézet 2400 millió korona alaptőkéjét 3500 millióra emeli. Az új kibocsátású részvényekből 568.182 részvényt a Lloyd Bankkal létesített tranzakció lebonyolítására fordítanak. A fennmaradó 521.918 új kibocsátású részvény értékesítésére az igazgatóság nyert fölhatalmazást oly módon, hogy ezek a részvények a külföldön tárgyalt rendkívül előnyös pénzműveletekkel kapcsolatban helyeztetnek el.

Orvosi vegyeszi festő irndai laboratóriumi túszeres fodrász műhely takarító

MUNKA KÖPENYEK
 120.000 K-tól följebb

Gullmann és Társa
 RÁKÓCZI-ÚT 10.

ROYAL ORFEUM

Kezdete 1/29 órákor **AZ októberi műsor slágerei:** Kezdete 1/9 órákor

AKEBONOS japán csoport
2 ALBRECHT tornászok
CORN & NEIL burleszk excentrikusok
DÉNES OSZKÁR
ELROY a kéznőküli csoda
KELETI JULISKA
GÉRARD-BALLET

Elővételi díj nincs

Télikabátok, férfiöltönyök, felöltők
 vevőtől átveve, jutányos árakban, kedvező fizetési feltételek mellett. **SKALLA TESTVÉREK**, Belváros, IV. Házó-utca 3. sz. Telefon 199-46

A főváros november 1-én nem tudja kifizetni tisztviselőit

A pénzügyminiszterium tárgyalásokat kezd a főváros megmentése érdekében

(A Reggel tudósítójától.) A főváros pénzügyi osztályán napok óta gondterhes tanácskozások folynak. A helyzet ugyanis az, hogy

három hét múlva, november 1-én, a főváros már nem tudja kifizetni tisztviselőit, alkalmazottait, nyugdíjasait,

mert ha csak valami váratlan kedvező fordulat be nem következik, sehonnán sem képes előteremteni az illetmények fődíjazására szolgáló milliárdokat. Köztudomású, hogy egész a legutóbbi időkig az állam előlegezte a törvényhatóságoknak s így a fővárosnak is a tisztviselői fizetésekhez szükséges összegeket. Julius végén azonban a kormány közölte a városokkal, hogy a szanálással kapcsolatos takarékosági intézkedések következtében többé nem áll módjában a szokásos előlegeket engedélyezni és augusztus óta már ki sem utalta a törvényhatóságoknak a tisztviselői fizetésére szolgáló összegeket. A vidéki városokkal együtt a főváros vezetősége is kétségbeesett helyzet előtt állott, mert a városi pénztárak mindenütt üresen várták a közelgő elsejét. A kormány is átlátta a helyzet tarthatatlanságát s ezért, hogy pillanatnyilag enyhítsen a városok súlyos anyagi zavarán, körülbelül 75 milliárd korona rövidlejáratu kölcsönt bocsátott a Pénzügyi Központ útján a városok rendelkezésére. Ebből az összegből a főváros 48 milliárdot kapott, amelyet 3 havi egyenlő részletben vett föl az intézettől. Most, október 1-én vették föl az utolsó 16 milliárdos részletet s ezzel teljesen kikapadt a kölcsönforrás, ahonnan a tisztviselők fizetését fődíjazhaták. Eppen 3 hét választ el a legközelebbi elsejétől, de a városháza még senki sem tudja, hogy novemberben kapnak-e fizetést az alkalmazottak s ha igen, úgy honnan fogja a főváros vezetősége az ehhez szükséges súlyos milliárdokat előteremteni. Ez a rendkívül nehéz probléma azzal is súlyosbodik, hogy november 1-én a fővárosnak a kötött szerződés szerint már meg kell kezdenie a kölcsön törlesztését, mégpedig 5%-ot, azaz 2400 millió koronát kell fizetnie a Pénzügyi Központnak. Ha a főváros nem tenne pontosan eleget törlesztési kötelezettségének, mulasztása igen ér-

zékeny következményekkel járna reá nézve. A szerződés értelmében ugyanis havi 1/2% késedelmi kamatot tartozik fizetni és egyébként is a főváros a 48 milliárdos tartozásért az általános kereseti adó és a forgalmi adó bevételei, valamint ezenfölül egész vagyona erejéig kénytelen volt felelősséget vállalni. Csopor József tanácsnok, a főváros pénzügyi osztályának vezetője, aki pár nappal ezelőtt érkezett haza Svájból, mindent elkövet, hogy a közelgő pénzügyi katasztrófát elhárítsa.

Megkísérelték már új adóemelést bevezetését, azonban a törvényhatósági bizottság szünetelése idején ez nincs jogában a tanácsnak. Majd arra gondoltak, hogy a főváros által szedett általános kereseti adó kulcsát 5%-ról 10%-ra emelik föl s ezzel a tervvel oly komoly formában foglalkoztak, hogy a szerdai, október 8-iki tanácski közgyűlés napirendjére már föl is vették ezt az adóemelést. Ripka Ferenc kormánybiztos azonban erősen tiltakozott a tanács e terve ellen s határozott álláspontot követeltében a tanács kénytelen volt ezt a kérdést levenni a közgyűlés napirendjéről. A főváros most azzal a tervvel foglalkozik, hogy

a kormány segítségét fogja kérni

reménytelen helyzetének jórafordítására és — amint értesülünk — e hét folyamán a pénzügyminiszteriumban tárgyalások is kezdődnek, amelyekben igyekezni fognak módot találni a főváros anyagi helyzetének megmentésére.

KÁRPITOS-ASZTALOS
BÚTOROK
ALEGJOBB-KIVITELBEN

Domóvilka Párta
BUDAPEST (BÉLVÁROS) HAJÓ-ÚJ 8-10. SZ.

Szegujabb
őszi cipőkülön-
legességeink
megérkeztek

Schön és Lustig

Tel. 106-01
U. Deak Ferenc-utca 8

MŰBUTOR

ALAP. 1885

LAPIDES

551

RÓZSA-
UTCA 72 IRODABERENDEZÉS

Legszébben és leggyorsabban

fest, tisztít
ENGEL TESTVÉREK
női, férfi- és gyermekruhát, szövetet és szövetet
Füzületi Síp-utca 11 Telefon: 126-14

Magyar Agrár- és Járadékbank Rt.
vetőmagosztálya

Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01
Sürgönycim: Agrár Budapest

Vesz a legmagasabb napi áron tőzsera- és lucernamagot
és egyéb gazdasági magvakat
Mintázott ajánlatokat kér

Ezüstárugyár

Disztárgyak és evőeszközök dus választékban,
gyári árban, rendkívül előnyös díjazással feltételek mellett
SCHLEIFER-nél VII. ker., Kazinczy-utca 14
Telefon: József 135-28

Részletfizetésre adunk

gyermekkoszt, átalakítható gyermekszék, gyer-
mekágyat, kerti bútorokat, vesszőből és gyékényből
fonva, fából és vasból, elegánsan festve és fényezve,
nyugágyat, kerti ernyőt és az összes kiegészítőket.
HERMANN GYULA, MAGYAR KOSÁRFONO R. T.
Füzület: V. Lipót-körút 15. (Vigszínházszal szemb.) Tel.: 62-96
Fióküzlet: I. Horthy Miklós-ut 10-12. Telefon: József 86-77

Walkó miniszter bejelenti a kivitel és beho- zatal teljes fölszabadítását

(A Reggel tudósítójától.) A Kormánypart tudvalevően Hermann Miksa képviselőt bizta meg azzal, hogy a párt csütörtöki értekezletén beszámoljon a kiviteli és behozatali forgalom fölszabadítását célzó mozgalom mai stádiumáról.

Hermann képviselő

ebben az ügyben többször és hosszan tárgyalt Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszterrel és tárgyalásainak befejezése után a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Walkó kereskedelemügyi miniszter ur közölte velem, hogy legutóbbi rendelete következtében, amely fölszabadította a ruhaneműek tulnyomó részének behozatalát, a kivitel és a behozatal forgalma ma már alig esik korlátozás alá. A szabad forgalom tehát a gyakorlatban ma már ugyszólván teljesen helyreállt és a kereskedelemügyi miniszter ur éppen ezért megkért arra, hogy csütörtöki fölszólalásomban ennek bejelentésére szoritkozzam. Valószínű azonban, hogy

a kormánypart csütörtöki értekezletén fölszólal maga Walkó miniszter ur is és be fogja jelenteni, hogy behozatali tilalom alatt ma már csak a gépipar egyes cikkei vannak,

de minden remény megvan arra nézve is, hogy bizonyos tárgyalások után

ezeknek a cikkeknak a behozatala is meg lesz engedhető,

más szóval csak rövid idő kérdése, hogy a kiviteli és a behozatali forgalom, amely a gyakorlatban máris alig esik korlátozás alá, teljesen fölszabaduljon.

SZENZÁCIÓS

SZŐRME-

UJDONSÁGOK

ÁRBAN

MINŐSÉGBEN

ELKÁN GYULA

VII, KÁROLY-KÖRUT 19

Ne okozzon gondot, mivel szereltesse
valamint összes kárpitosmunkaszükségletét be-
szerzése, mert legolcsóbban a

kárpitosmunkások termelőszövetkezeténél
(VIII, Nap-utca 31) kapja. Telefonhívó: József 58-81

Hálószoba topoly, teljes Ebedlő tölgy, vitrines kom-
borendezés 3-5 millióért. plott, 3-5 millióért
3-5 millióért. külön külön is átadó

Uriszoba klubgarnitúrával együtt
11-5 millió K-ért.
Podmaniczky-utca 14. szám

Tiszta féle szab. folytonéző
Olcsó fűrészpör-
Kényelmes FRANDOR kályha
Fogyasztóinkat száraz fűrészpörrel ellátjuk.
„FRANDOR”-áruház, V. ker., Koháry-utca 12
Telefonszám: 38-50

Lányi-butor tartós!

Podmaniczky-utca 27
Teréz-körút sarok Nyugatnál

A.S.C. jelű
milanói viaszgyufa

Vezérképviselő: Felber Géza; Főelárústitó:
Deutsch Márkus és Fia
Wesselényi-utca 35. Telefon: József 106-56

„Haggermacher
nem hiszál!”

HUNGÁRIA
SÖR

Az ország legnagyobb faiskolája
UNGHVÁRY LÁSZLÓ-FÉLE
faiskola, szőlő- és borgazdasági rt.

CEGLÉD

Arjegyeket kívánatra in-
gyen és bérmentve küldünk.
„Műkedvelő és Haszonkertés-
szet” című illusztrált szak-
munkánk 50 ezer koronáért
megrendelhető

Kertművészeti és telepítő iroda:

BUDAPEST

IV, Ferenciek-tere 3, félemelet 14. Telefon: J. 152-07

Faiskolai lerakatok:

Budapest I, Villányi-ut 16. szám, Weinberg Sándor
VII, Erzsébet királyné-ut 39. szám, Tost Ferenc

SZÍNHÁZ MOZI

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

Hát mi hallik tulajdonképpen a — „Blumió“-ról?
— Rémek! Blumenthal-Unió, mi? Jó vicc!
Csakhogy én nem tudok ám semmit.

— Meg vagyok lepelve. Maga — és nem tudni valamit. Millen idők, millen idők. Pedig abból, hogy Faragó Jenő a Fészek vezérasztalánál újból azt rendelt, amit a vezér, sok mindenre lehet következtetni.

— Nem értem.

— Újból meg vagyok lepelve. Ez is teljesen szokatlan jelenség önnél, amióta Mr. Frimm intézetéből kieresztették. Hát kérem: a Fészekben van Beöthy Lászlónak egy asztala, úgy hívják, hogy a „vezérasztal“. Az asztaltársaság tagjai rendszeren meg szokták várni a vezért s csak akkor kezdenek el vacsorázni. Amikor még Beöthyé volt az Unió, Faragó bátyánk mindig megkérdezte Beöthytől:

— Édes Lacikám, mit rendeltél?

— En — egy pörkölt rostélyost rendeltem — felelte például Beöthy.

— Akkor hozzon nekem is — szolt megértő elismeréssel Faragó Jenő —, mint a méltóságos urnak, egy pörkölt rostélyost.

Telt, mult az idő, Beöthy eladta az Uniót Faludinak. Aznap este Faragó már mást rendelt, nem azt, amit a vezér. Harmadnap pedig már meg sem várta, negyednap más asztalnál vacsorázott. De a mult héten egyszer csak leült az asztalhoz és általános meglepetésre fölhangzott a jól ismert kérdés:

— Édes Méltóságos Uram, mit rendeltél... Hát, látja, ez legalább is gyanus. Jenci ok nélkül nem kérdez.

— Höhöh.

— Nézze, Bendeguz, maga csak ne örüljön olyan nagyon. Nincsenek maguk olyan jóba egymással.

— Kérem, én imádom... Apropos, ismeri a Verneulle új darabját, az „Imádlak“-ot?

— Mi ez? Vizsgálóbíró maga, hogy itt kérdezősködik?

— Pardon, én csak alázatosan érdeklődöm... — Azt lehet. Az első fölvonás egy nagy színész öltözékében játszik, mindjárt az elején óriási színházi skandalum tör ki, a művész szakít a barátjával és dühében fölhozhatja a nézőtérrel azt az urat, aki estéről-estére a 47-es számú széken (francia címe a darabnak: „Fautouille 47“) ül s innét bámulja andalognva a művésznőt. Az az ur azonban (Rajnay) történetesen kiment cigarettázni s egy másik ur (Góth) ült le a helyére, azt viszik tehát föl tévedésből a dühöngő művésznőhöz. Ebből aztán olyan komplikációk lesznek, hogy csak az a jó Isten segíti át a szereplőket és — a szerzőt a III. fölvonásba. Végül is a művész az eredeti urhoz — feleségül adja — a lányát...

— Römök.

— Bendeguz, már megint? Vigyázzon, mert megharagom...

— Veszem észre, hogy harapós kedvében van...

— Megan rá az okom, maga kucséber. Nem olyan nagy élvezet itt hétről-hétre magával társalogni. Akkor már inkább a „Nótás kapitány“ próbáit hallgatom. Rég került színre ilyen kedves, elegáns magyar operett, mint a Farkas Imré. Péchy így még soha nem énekelt, van egy száma: „Almegyek a Király-hágón“, — olyan szépen csinálja, hogy a színészek is bejönnek a folyosóról, hogy meghallgassák. A színház úgy készül rá, mint — odát a tulsó parton a „Marica“-ra. A „Marica“ jegyeit máris árusítják s a publikum vessi is őket. Az Uniónak egyébként jó hele volt ez a hét — bizony, ez is nagy dolog —, mert a Belvárosi darabja „A nagyhercegnő és a pincér“ végre beült. Titkos Ilona nagyhercegnője egy francia színész nő finom, tehetséges, nagystílusú munkája. Az epizódokba oly hosszú ideig beszámolyított Kertész Deszö olyan friss, kedves, józai a pincér szerepében, mint egy pohár pezsgő. Mészáros Gizi képviseli az elhagyott ari Oroszország udvari levegőjét, a Carszkoje-Szelo fenséges nyugalmát azzal a gráciával, amely őt minden szerepében ellenállhatatlanná teszi. A Belvárosi Színház az egyetlen a pesti színházak között, amely a minden jegy elkeltét

hirdető táblát kiakaszthatja kapuja felé... Most mondja, hogy römök, füles bagoly!

— Römök, römök, römök, rö...

— ... elég, az istenért. A Blaha Lujza-Színház tegnap esti premiérjéről a másik hasábon talál némely megjegyzést. Most pedig a tervekről valamit. Földes Imre fölolvasta új darabját: „A kis muszkál“-at a szereplőknek a Renaissance-ben. Tartalma röviden az, hogy a kis muszkák eljönnek Muszkaországból Somogyba, hogy megkeressék az édesapjukat, aki hadi fogoly volt odakünt. Somlay, Németh Juliska, Maklár, Bérczy játsszák a főszerepeket. Ma délben van az olvasópróbája a Belvárosiban a Szenes Béla új darabjának, „Az olasz asszony“-nak is, amellyel a szerző visszatér első sikereinek terepére, a pesti aszfaltra, pesti figurákat mutat be az utóbbi időben oly divatos Olaszok kék ege alatt. Törzs, Fitkos, Z. Molnár, Kertész játsszák a főszerepeit.

— Óhóriássi!

— Óriássi, új hangot hallok. Minek örvend olyan nagyon, mondja.

— Annak, hogy hát Istennek jól megy nekünk. Minden héten premier...

— Ahogy mi kinézzünk azzal a sok premiérről. Itt, fiam, igazán jól csak Orskának megy. Pénteken eljátszák éjjeli előadásban a „Schloss Wetterstein“-t, Wedekind tébolydából való darabját, de jegyet csak az kap, aki a pénztárnál aláír egy ívet, amelyen becsületszavára kijelenti, hogy a darabot ismeri s annak tartalma ellen nincs kifogása. Így a darab ugyszólván meghívott publikum előtt kerül színre s nincs ok a félelemre, hogy valaki majd megbotráncolásának ad kifejezést a darab — több mint sikamlós részletei fölött.

— Kalonaszógot rendelnek ki?

— Miért?

— A pénztárhoz. Hiszen ha ezt elolvassák a Faubourg St. Léopold hístérikái, holnap géppuskákkal fogják ostromolni a pénztárt.

— Lehet, hogy igaza van, de tudommal nem kérdeztem. Most pedig, mielőtt illetéktelenül és illetlenül belekotyogna a beszédembe, én kérdezek magától valamit. De ha nem tud felelni, megválthatja a vizumát, azt előre megmondom.

— Hová?

— A Nemzeti Színház Kamaraszínházába, amely — a színházak Szibériája. Ime, hogy lehet egy jól menő kis színházat betegágyba dönteni. Most állítólag kórus nélküli klasszikus egyfelvonásos operákat is be akarnak illeszteni a színház műsorába, amely bizony nem érdekli egyelőre túlságosan a publikumot. A Kamara és a Városi Színház ügymenete egyáltalában a legtávolabbról sem nevezhető kiégitőnek s az egységspárti képviselők egy csoportja a parlamentben is szóra akarja tenni...

— Künapé bá' fog interpellálni? Jó vicc!

Renaissance Színház

Hétfő, kedd 8 órakor, szerda, esütörtök, péntek, szombat 11 órakor

ORSKA-ESTÉK

Szerda, esütörtök, szombat, vasárnap 8 órakor

CSÓKOLJON MEG!

Péntek 7 órakor

Haláltánc

— Operetthirek: A „Nótás kapitány“-ban szerepel egy kutya is: Pacsuli, az ezred kutya. Pénteken Pacsuli hirtelen kiszaladt próbaközben a színpadról s az egyik sarokban három egészséges kis kutyának adott életet. Tapolczai rögtön gyámot nevezett ki a kis kutyák mellé Nagy Jenő személyében, akinek végre komoly szerepköre is akadt a színháznál ilyenformán. Más: Kálmán Imre kedden Pestre érkezik, hogy részt vegyen a „Marica“ próbáin. Na és a...

— ...na és a pletyka???

— Azt akartam mondani, biksic, ne ugráljon már folyton. A Royal-Orfeum színpadán, amelynek műsorán, mellesleg megjegyezve, megint van egy-két olyan artistaszám, hogy szemé-szája eláll az embernek, például Corn és Neill urak, ezek az elragadó francia művészek, szerepel egy énekszám is, nem mondom meg, hogy melyik. Ez az énekszám rövidesen házasságot köt egy másik énekszámval, amely azonban nem az orfeum műsorán szerepel. Hanem egy operettszínházban. Azelőtt mind a két énekszám ugyanazon a színpadon szerepelt. Hogy meliken? Igen, azon... Na és még egy pletyka, amely ezuttal cáfolat: Nem igaz, hogy a bárónő, akinek magyar és francia költőményei családján kívül is érdeklődést tudtak kelteni tehetséges szerzőjük iránt, a Siesta-szantümba internálták. Erre a bárónő ostende-i malheurje nem szolgáltatott elég okot. De különben is: a bárónő, mielőst elvesztette az utolsó frankját a rulett-asztalon, kedvesen és — azonnal hazajött. Nincs tovább.

* Századik előadását ünnepli az „Árvácska“ szerdán este a Király-színházban. Vasárnap délután „Három a kislány“ mérsékelt helyárrakkal.

* A Városi Színház nagyszerű operettsikere, a „Mikádó“, kedden, szombat és vasárnap este kerül színre a bemutatkozó kitéző szereposztásával. Hétfőn „Bánk bán“, szerdán „Manon“, esütörtökön a „Zsidónő“, vasárnap délután a „Carmen“ van műsoron. Pénteken a Nemzeti Színház vendégjátékában „A falu rossza“ kerül színre.

Főlet:
Koronaherceg-utca 10
Fiókok: IV, Calvin-tér
VII, Bákóczy-ut 52,
II, Fő-utca 52

Az életbelépett magas textil váncok dacára
változatlan olcsó árak

Japónais műselyem 85 cm

78.000 K

Japónais tiszta selyem 90 cm

98.000 K

Crep de chine 100 cm

179.000 K

Selymes crepe marocain

mintás 100 cm **185.000 K**

Double flanel 1a 70 cm

59.000 K

Nyomott flanel 1a 70 cm

49.000 K

Függöny ettamin, azzurosz

150 cm **47.600 K**

Gobelin butorszövet 130 cm.

190.000 K

Gyapjuszövetek, szalagok, csipkék, függönyszövetek, tüllök, toussorok nagy választékban

RÁBA

személy- és teherautók
vezérképviselet

Reiman
V. Vörösmarty-tér 3

A Blaha Lujza-Színház vasárnapi premijére. Tegnap este mutatta be második műsorát a *Blaha Lujza-Színház*, amely most már nem is tagadja, hogy az Andrassy-úti kabaré irodalmi tradícióit óhajtja új otthonában is tovább építeni. *Emőd Tamás* becsüvágással, tehetséggel és eredménnyel is kísérletezik a tíz éve még oly híres, de a háboru befejezése óta egyre jobban fakuló és erőtlenedő magyar kabaré új életre támasztásán. Színpadi ötletei — különösen a hangulatos, újszerűen szentimentális dalok — kellemes föltűntetést keltettek már a főpróbán is és *A Reggel* elismeréssel állapítja meg, hogy a magyar kabaré Nagy Endrén kívül csak a Blaha Lujza-Színház felől várhat új vért, egészséges fölfrissülést. A szereplők közül *Kiss Ferenc* izgalmasan forró alakítása mellett egy sorban említjük meg *Csörtöst* briliáns komédiázásáért, *Rátkai* burleszk szenvedélyességét, *Gózon* szép hangját, továbbá *Kökényt*, *Csathó Gáttát* és *Boross Gézá*t. A műsor legszebb színe *Morris Rosenfeld* „*Kivándorlók*” című kis jelenete.

Vége a szabadjegyek és a vendégszereplésnek. A Színigazgatók Szövetsége vasárnap délelőtt a Király-Színházban Beöthy László előnöklése alatt ülést tartott, amelyen egyhangúlag kimondták, hogy a szabadjegy intézményét egyszerűen s mindenkorra végérvényesen megszüntetik. A tilalom áthágásáért minden egyes esetben 1 millió korona kártérítés megfizetésére kötelezik az illető színházat. Egyben kimondták azt is, hogy a jövőben a színházak csak akkor engedik meg színészeiknek a vendégszereplést, ha a szerződött színház a vendégszereplő színész egész gázsiját megtéríti az anyaszínházának. Ezzel véget akarnak vetni annak az állapotnak, hogy a pesti kabarék nagyrésze nem is tart rendes társulatot, csak vendégszereplőket.

A „*Marica grófnő*” a Király-színházban. Október 18-án mutatja be a Király-színház a „*Marica grófnő*”-t. Kálmán Imre világirodalmi operettjét, amelynek budapesti sikerét már előre is garantálják az operett külföldi több száz adalmas előadásai. A Király-színház természetesen mindent megtesz, hogy az utolsó tíz esztendőnek ezt a legnagyobb operettjévé a műhöz illő ünnepi keretben, ragyogó kiállításban, parádés díszítésben hozza színre. A darab szereposztása a következő: *Marica grófnő* — László Juci, *Török Béla* — Kiss Ferenc, *báró Zsupán Kálmán* — Rátkai Márton, *Lisa grófnő* — Váally Ilona, *Populescu Dragomir Mór* herceg — Latabár Árpád, *Kudelka* — Boross Géza, *Zuddenstein-Chlumetz hercegnő* — Pálmai Ilka, *Liebenberg István báró* — Szirmai Imre, *Mihály* — Raskó Géza. Az operettet *Tihanyi Vilmos* rendezte, a díszleteket *Báthly István*, a kosztümöket *Faragó Géza* tervezte, a zenekart *Nagypál Béla* vezényli. A Király-színház igazgatósága, tekintettel arra az ostromszerű érdeklődésre, amely a közönség legszélesebb körében már eddig is a „*Marica grófnő*” iránt érthető módon megnyilvánult, intézkedett, hogy a jegyeket a pénztár már most hétfőn, október 6-án kezdje árusítani. Az igazgatóságnál eddig előjegyzett jegyeket a pénztár csak október 8-ig tartja fenn.

Péntek este lesz a „*Nótás kapitány*” bemutatója a Fővárosi Operettszínházban. A nagy színházi eseményekkel járó érdeklődés előzi meg *Farkas Imre* operettjének premierjét. A szép békeidőket varázsolja színpadra az érdekes és költői eszményű, a gazdag partitúra pedig szöveggel és zenével magyar dalokkal van telve. A bemutató minden este a „*Drotostót*”-ot adják. Vasárnap délután a „*Drotostót*” kerül színre.

Bajor Gizi a Magyar Színházban pénteken lép föl először a „*Johanná*”-ban, ugyanazon a napon, amikor Reinhardt Berlinben bemutatja *Shawnak* ezt a remekét. Péntekig esténként a „*Sasfók*” megy. Most vasárnap délután a „*Szent Péter esernyője*”, jövő vasárnap délután „*A kis lord*” mérsékelt helyarákkal.

Kacagni, mulatni, nevetni a Belvárosi Színházban lehet. A nagybecsű és a pincér előadásán. A szenzációs sikerű darabot minden este ismétlik. Délutáni mérsékelt árú előadások: jövő vasárnap a „*Kreutzer-sonáta*”.

Krúdy Gyula 25 éves írói jubileumát ünnepli Nyiregyháza

Nyiregyháza, október 5.

(A *Reggel* tudósítójától.) Október 21-én, Krúdy Gyula 46-ik születésnapján ünnepélyre készül a centennáriumát ez évben ünneplő Nyiregyháza, amely a költő szülővárosa. A nyiregyháziak kiderítették, hogy városuk százéves fennállásának időpontja egybeesik

Krúdy Gyula huszonöt éves írói jubileumával.

Egy budapesti kiadó-cég tíz kötet Krúdy-regényt hozott forgalomba ebből az alkalomból jubileumi, díszes kiadásban, amelyet a nyiregyháziak a szó legszorosabb értelmében egy hónap alatt elkaptak. *Tiszczere becsülik itt a Krúdy-regények példányszámát, amelyet a hírlás nyiregyháziak városuk nagy fia iránti tiszteltből pár hét leforgása alatt megvásároltak.* Mostanában egész Nyiregyháza Krúdy-lázban van, minden házban az ő könyveit olvassák. És a budapesti kiadó-cég már a napok-ban forgalomba hozza a Krúdy-gyűjtemény második kiadását, hogy mindenkinek juthasson a ritka szép jubileárius könyvek. Október 21-én Nyiregyháza város közönsége üdvözli Krúdy Gyulát 46-iki születésnapja alkalmából. A Gazdák és Kereskedők Körében zajlanak le az ünnepek, amelyre nagy nyiregyházi küldöttség hívja meg Krúdy Gyulát Budapestről. A főispán és polgármester szavai után Krúdy Gyula tart előadást:

Életrajz

cimvel. A fővárosból érkező vendégek, küldöttségek elhelyezéséről a Gazdák és Kereskedők Köre gondoskodik.

A Vigaszínház hetének eseménye az „*Imádom!*” Verneuil új világirodalmi szombati bemutatója lesz. Addig a „*Cserecsyék*” és a „*Bunbury*” váltakoznak a műsorban. A „*Cserecsyék*” hétfői előadása előtt Földényi László elmondja *Abrányi Emil* „*Október 6*” című költeményét. Vasárnap délután a „*Cserecsyék*”-et adják.

Vasárnap mutatja be a Blaha Lujza-Színház új műsorát. *Csörtös*, *Kiss Ferenc*, *Rátkai*, *Várady Olga*, *Csathó Gitta*, *Vendrey Illusztris* vendégei a műsornak, amelyben természetesen részt vesz *Boross Géza*, *Kökény Ilona* és *Harmath Hilda* is. Operett, néphallada, szentimentális dalcikk, vígjáték, tréfa, szölk adják virtuóz számait az őszi parádés műsornak. Jövő vasárnap délután ugyanez a műsor.

A budapesti közönség érdeklődését újabbán a *Cercle des Etrangers* műsora vonja magára, amelynek nívós és stílusos összeállítását föltűnő, a közönség előtt eddig megszokott szublon localmúsorok után. Az előadás legkimagaslóbb táncművészeti attrakciója *Anita*, *Bronzi* és *Faraboni együttese*.

MOZI

Az új Abel Gance

Jegyzetek egy premierhez

Abel Gance a fiatal franciák közül való: Páris modern héroszai közt új és friss, eredeti és igaz művészetért küzd ő is. Bár *Henry Barbusse* a legjobb barátja, tisztelik és elismerik a konzervatívabb és öregebb írók is. Abel Gance neve érték és tekintély. S a zseniális filmrendező nevének az igazi értéket a *La Roue* adta, amelyet „*Száguldó kerék*” címen pénteken mutattak be Budapesten kivételes, komoly és jelentősen nagy sikerrel.

Háborus filmjében, a „*D'acques*”-ben, Abel Gance, a proféta és az agitátor mutatkozott be, aki *Barbusse* „*Tűz*” című regényének a nyomán a háboru ellen, a béke mellett emeli föl szavát. A „*Száguldó kerék*” Abel Gance-ja nem csinál eszmének propagandát, hanem

l'art pour l'art dolgozik.

Magáért a művészetért és csakis azért. Ennek az Abel

Gancnak, a költőnek és a művésznek nagyobb sikere van, mint a profétának.

A „*Száguldó kerék*” pesti bemutatója a legszebb premiekek közé könyvelhető el. A Kamara előcsarnokát pálmadiszba díszítették és az egész színház az ünnepi hangulat fényében és pompájában uszott.

Csak az a kár, hogy nem meghívott közönség előtt zajlott le a premier.

Írókat, művészeket kellett volna meghívni a filmgártás legreprezentatívabb alkotásának budapesti bemutatójára. Ennek a filmnek a premierje megérdemelte volna az abszolút előkelő közönséget.

Pécsi Blanka, a Magyar Színház művésznője, *Ady Endre* „*Halál a sinek közt*” című költeményét szavalta el és azután játszott a nagy filmet, amelyhez *Fricsay* állított össze stílusos kíséretet.

A film... A nagyközönséget talán kissé fásasztja a tizenöt fölönás, de alapjában vége olyan érdekes, friss és tökéletes minden jelenet, hogy föltűnően leköt az érdeklődést.

Abel Gance sok expresszionista hatással dolgozik filmjében, amelynek a magja, történetnek egy része olyan közel áll magához az élethez, hogy egészen biztos: valahol a valóságban is lejátszódott. Talán éppen a rendező költő életében. A film, csodálatos, szenzibilis finomságu szépségein elmerengve, megértjük a francia író szavait, aki azt mondta a „*La Roue*”-ra: „*Eddig csak regényből írtak filmet. Ez a film olyan szép, hogy ebből regényt kellene írni.*”

Három szereplő... *Severin Mara*, aki beleőrült Bonnard mozdonyvezető nagyszerű szerepébe — szobrot emelt saját művészetének ebben a filmben. *Gabriel de Gravonne*, aki a fiatal Elie-t játsza — nemesek szép fiú, hanem elsősorban komoly és kivételes tehetségu színész. *Ivy Clossé* — a kis Norma maga a finomság, a pajkos fiatalság, a kedvesség. Szépsége egész környezetének érzékelt bilincsen tartja és ő maga mégis olyan, mint egy pajkos gyerek, ártatlan lélekkel.

A premier-közönség ünnepi szeretettel örömmel fogadta egyik páholyban a *Star-filmgyár* vezérkara: *Ceinger Richárd* vezérigazgató, *Hirsch Lajos* és *Tuk Imre* igazgatók.

A „*Száguldó kerék*” különben több annál, hogy tetszett az embereknek és beszéltek és beszélnek róla. Nemesek művészi és irodalmi esemény, amely megérdemli, hogy irjanak róla, hanem egy nagyon fontos, nagy állomás, amely a filmművészetben egyelőre még beláthatatlan jelentőségű forradalmat jelent.

Váro Andor.

„A Scaramouche rendezője zseniálisabb, mint Griffith.”

A *Corvin Színház* győzött! Ezzel kell kezdenünk beszámolóinkat.

A nagy filmek, a világattrakciók heteiben, amikor meglepetésekkel, slágerekkel, de főleg reklámmal akarják lefűzni egymást a nagymozik — a *Corvin Színház* nagyszerű érzékel találta meg azt az utat, amely egyenesen a nagyközönség legteljesebb tetszéséhez vezet. A legnagyobb *Orion*-film, a „*Scaramouche*” ünnepi premierje tomboló, ugrszólván egyedülálló sikert hozott a legnagyobb pesti színházban.

Teljesen amerikai mintára és amerikai ötletekkel

alakították át a *Corvin-Színházat* az egyik legnagyobb amerikai film a „*Scaramouche*” bemutatójára. Az előcsarnok olyan pazar pompában fogadja a közönséget, mint egy nagyherceg palotájában a legszebb tükör. A zöld pálya és babérliget között bordó szőnyeg fut és a rokokóruhás személyzet nagyszerűen készíti elő a hatalmas film hangulatát.

S ahogy a nézőtérben ülünk, az az érzésünk, hogy a *newyorki Capitolban* vagyunk. A színpadon apródok és rokokóruhás leányok és zongorán *Dienzi Oszkár*, gordonkán *Buttala László* játszik — és koncertjük végén egyszerre csak harminc tagú gyerekkar öneke esendül föl: tisztánesező, kedves hangok. Az énekkartól az utolsó taktust aztán átveszi a *Corvin-Színház* zenekara és szétluzdík a függöny és a vásznon rohanó, véres, dühös forradalmi tömeg jelenik meg és a mozgó tömeget át a film címe: „*Scaramouche*”. Impozans a hatás mindjárt az előadás elején. S ez a hatás természetesen jelenetként jelenetként fokozódik és egyre jobban lebilincseli és magával ragadja a közönséget.

A dübörgő film,

a „*Scaramouche*”, amely összehasonlíthatatlanul fölülmulja az eddigi, hasonló tárgyú filmeket. *El ez a film* — így érezzük sokszor, olyan nagyszerűen eleveníti meg a vázmon a fékezhetetlen szenvedélyt, vágást és indulatot, telhetetlenséget és gyilkolást, amelynek francia forradalom a neve.

Nem csoda, hogy a „*Scaramouche*” newyorki premierje után nemesek a sajtó, hanem az Amerikában élő világhírű író, *U. B. Ibanex* is megállapította:

Rex Ingram, a „*Scaramouche*” rendezője sokkal zseniálisabb, mint Griffith.

Több erő, élénkség, szín, ötlet van benne és ő sohasem vérszegény és unalmas, mint Griffith nagyon sokszor.

A film női főszerepét a legszebb amerikai filmszínésznő, az elbájoló *Alice Terry* játsza, aki a legnagyobb partnert kapta *Ramon Novarro* személyében. Igazi jó színész *Novarro* és nemesek a megjelenése férfias és imponáló, mint *Rodolph Valentino*, hanem művészi értékű, pompás színészi játéka is. *Lewis Stone* a legjobb karakterszínész, aki ebben a szerepében a legnagyobb. A premieren nem egyszer hangzott föl a *Corvin-Színházban* a viharos taps. A filmet befejező jelenet, amikor *Scaramouche* anyját és menyasszonyát föl akarja kuncolni a esőselék és amikor a nagyszerű, bátor fiú megméri szeretettét, úgy hogy még a tömeg is ünnepli:

„*Éljen Scaramouche!*”

— leírhatatlan hatással volt a közönségre. A nagy sikernek nagyon előkelő részese a *Corvin-Színház* kibővített, hatalmas zenekara, amelyet igazi hivatotttal sággal szolgáltató meg *Sugár* karnagy.

A „*Scaramouche*” pesti sikere *Daróczy Józsefnek*, a *Corvin-Színház* nagyszerű vezérigazgatójának és *Somlyó Elemérnek*, az *Orion-filmgyár* igazgatójának nevéhez fűződik.

Teljes üzletfőloszlás-

ból vásároltam külföldön árukat és Budapesten eddig nem létező

raglán-, öltöny- és gyermek-ruha-különlegességeket

— míg a készlet tart — mélyen leszállított árban adom el

Városi bunda szőrmével...már 2 1/2 milliótól

Mindenkinek érdeke, hogy kirakataimat megtekintse!

Schnur Henrik

Rendkívül olcsó árak!

VIII, Rákóczi-ut 15. szám

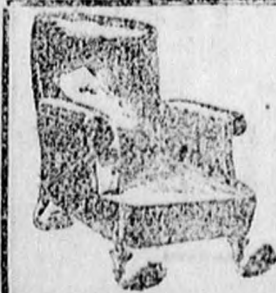
NEMZETI SZALÓN

IV. Művészeti Aukciója

a Nemzeti Szalónban (V, Erzsébet-ter)

Kiállítás: 1924 október 5, 6, 7, 8-án egész nap Aukció: 1924 okt. 9, 10, 11, 13, 14, 15-én d. u. 14-től

Stottingsholmi és beugoni Reine Pál ur képgyűjteménye, valamint ritka porcellánok, arany-és ezüsttárgyak, szőnyegek, antik butorok stb.

Angol bőrbutorok és ebédlőszékek kényelmes formák, csak jöminőségű kivitelben

Kendi Antal bőrbutoróiparos Budapest IV, Semmelweis-utca 7

VÉR-, BŐR- és nemibetegségeket gyógyírtat alapján dr. MITZGER hírneves intézete Budapest, József körút 3. Legújabb „Salvarsan”-oltások, Yérvizsgálat

Beszélgetés Márkus Lászlóval lemondásáról, Környei Béláról és egyebekről

(A Reggel tudósítójától.) Fölhívtuk Márkus Lászlót, az Operaház lemondott művészi vezetőjét, hogy lemondásának okairól bővebben megtudjunk tőle. Ere vonatkozólag Márkus a következőket jelentette ki:

— Kérem, én a főigazgató urtól ilyen tartalmu megbízólevelet kaptam: „Megállapodásunkhoz képest van szerencsém Nagyságodat — mostani működési körének érintetlen hagyása mellett a vállalás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ér jóváhagyására — a M. Kir. Operaház művészeti igazgatói teendőinek ellátásával megbízni. E teendők pontos részleteit később állapítjuk meg.” Ebből a szövegből világos, hogy én főigazgató maradtam a színháznak s ezenfelül egy pótmegbízást kaptam. Mivel a színház anyagi ügyeinek és a társulat megszervezésének intézését a kilátásba helyezett későbbi megállapítások során sem bízták rám, amint hogy azt a rám váró színpadi és egyéb művészi munka tömegében nem is vállaltam volna, nyilvánvaló, hogy az én művészi igazgatásom megkezdésének és eredményes folytatásának magától értetődő előfeltétele az volt, hogy megszervezzék a társulatot és anyagi lehetőségeket biztosítsanak rendelkezésemre.

Az előbbi meg is kaptam, mert bár néhány szerződtételi tárgyalás még függőben van, Wlassics főigazgató ur a logikailag lehetséges látszó sok nehézség ellenére komplett és teljes lelkesedéssel dolgozó művészszemélyzetet hozott össze s az ő iránta nyilvánuló szeretet és bizalom következtében a belső művészi munka zavartalanul folyik s én kiemelt nélkül minden tag részéről s legodaadóbb támogatásnak örvényeltem. De egy színháznak újat is kell produkálnia, mentől nehezebbek a viszonyok, annál többet, márpedig az, hogy mit és mennyit produkálunk, most már elsősorban és kizárólag tőlem függően anyagi lehetőségeken múlik. Az igazgatói cím különösen azokért a dolgokért hárítaná rám a felelősséget, amiket esetleg nem tudunk produkálni, holott tőlünk ezeket jogosan elvárják s felelősséget volna rám a színház jóvedelmességét illetően is, holott

a jóvedelem emeléséért egyelőre semmit sem tehetnék. Amikor a megbízatást elvállaltam, vakmerően bíztam abban is, hogy az Opera megmentéséért segítségemre lesznek a saját kulturális

s abban a hitben voltam, hogy nem kívánják tőlem, hogy egy hónap alatt új rendet teremtsék, sok év eltöltéséig helyrehozzam s egyúttal rögtön magas művészi eredményeket produkáljak. Ez normális eszközök és lehetőségek birtokában is képtelenség lenne. Ma pedig az a helyzet, hogy hős sikernek kell éreznem az Opera kétségtelenül élő funkcionálását s azt reméltem, hogy a saját egyelőre lezárt a magas bírói székből s a közönséget nem gonosz hisztériákkal, viccelődéssel és deguszáló, fanyar megjegyzésekkel elriasztani, hanem a szegény színház támogatására ösztönözni fogja. Hiszen ha egyszer találhatott az Operaház, még mindig bőven lett volna idő a vesénket kiszedni és én misszióm végetével szívesen átadtam volna helyemet annak, aki majd munkám eredményeit bekasszálja jón.

Egész életomban szokva vagyok ehhez s nem is elismerést, sőt nem is előlegezett bizalmat vártam, csak egy kis önmegtartóztatást addig, amíg csakugyan tudok is valamit bizonyítani. Néhány részről megkaptam, több részről nem kaptam meg ezt a minimális támogatást, de ez csak látszólag ok, lemondásom tárgyi oka az, hogy

annyi lehetőséget sem látok, amivel legelőször is a vállalkozásomat is kielégíthetném.

Ennél fogva a megbízó levélben jelzett pótmegbízatásról, illetőleg a felelősséget jelentő címről lemondtam azaz az indoklással, hogy a felelősség viselésének előfeltételül nem az én hibámból megváltoztak, de megtartottam eredeti megbízatásomat azaz a fölött szándékkal, hogy s a vállalkozás munkát ezután is teljes mennyiségben végzem s a nem tőlem függő lehetőségekhez képest a maximumot fogom produkálni. Ezért felelősséget is vállalok, de azért, hogy mekkora lehet ez a maximum, nem.

Megkérdeztük még Márkus Lászlót, hogy mit szól egy vasárnapi reggeli lapnak ahhoz a megjegyzéséhez, amely szerint a Környei Béla szerződtetésének 6 volt az Operánál egyetlen akadálya.

— Nézzé kérem — mondotta erre Márkus —, én egészen nagy embernek hiszem Környei Bélát, de olyan nagyok mégsem, hogy életem céljait az ő jogos ambíciójának elgúncsolásd lenne érdemes kitűnőm. Remélem, ezt csak ő és az illető újságnál működő barátai hiszik el, hogy én nekem nincs fontosabb és okosabb dolgom, mint hogy a Környei mester érvényesülése ellen intrikáljak s hogy rá nézve nincs érdekesebb probléma az ő tiszteltreméltó személyiségénel.

En, kérem, szívesen barátkozom az emberekkel, de ellenséget nem nagyon megvágatom,

bizem az ellenségeskedéshez produktív munkára használható energiát kellene pocsékolnom. Azt csakugyan nem titkoltam soha, hogy az ő operaházi viselt dolgaitól nem vagyok elragadtatva és hogy a nagykulturájú, megbízható és nélkülözhetetlen művész példájának nem őt tartom. De viszont én felőlem ő már régen és teljes díszben bevonulhatott volna az Operába, én felőlem odaadhatják neki a gőncölszekerét és a fastyukot ráadásul, én pénzt senkitől sem irigylek, egyéb okom pedig nincs őt irigyelni, sem félni nincs okom tőle és legföljebb azt kívánom, hogy ő is csak annyit törődjék én velem, mint én ő vele. Ugy látszik, kölcsönösen nem lelkesedtünk egymás perszónájáért, ami nem zárja ki, hogy kitűnő művészek és korrekt urlemberek ne tartsam őt s ezen a címen azt ne remélhessem, hogy most már békében hagy (amint én sem veszem többé tudomásul ezt az ügyet), másfelől pedig, hogy ha a művészi munkában valamikor találkozunk, ez az érintkezés mindkettőnkre nézve elviselhető lesz.

Botrányos plakátot ragasztottak ki a házak falaira Kalocsán

A város egész intelligenciáját kompromittálni akarták

Kalocsa, október 5.

(A Reggel tudósítójától.) Kalocsa városát az elmúlt hét végén egy plakát lázas izgalomba. Szombatról vasárnapra virradó éjjel a város főutvonalain több ház falára titokban nagy plakátokat ragasztottak ki. A nyomtató falragaszokon ismeretlen szerző

tudtára adja a nagy nyilvánosságnak, hogy a városban milyen liesonok költettek és kiemeltlenül sorolja föl névszerint azokat a férfiakat és hölgyeket, akik egymással barátságban állanak.

A plakát felekezeti különbség nélkül állította fel a város közéleti férfait, több kereskedőt, ismertebb városi polgárokat és a korzó szépeit. A darva és izléstelen plakát nyilvánvalóan koholt adatokkal igyekezett botrányt kavarni Kalocsán. A csunya plakátokat hamarosan levakarták a házak falairól, de az egész városban élénken tárgyalják és megbotránkozással beszélnek a falragaszról. A rendőrség is beleavatkozott az ügybe, nyomozták a rágalmozó plakát szerzőjét, készítőjét és terjesztőjét.

Kétezer futó izgalmas küzdelme Budapest utcáin

(A Reggel tudósítójától.) A világháborn névtelen hősei emlékére október 6-án nagyszabású és Budapestben már régen nem látott nagyszerű látványosságú tömegstaféta versenyt rendez a Magyar Athletikai Szövetség. A Vörösmarty téren a Szent János- és Szarvas-téren átjutva, az Erzsébet-hídon keresztül Pestre jutnak a futók, s az Apponyi-tér, Kossuth Lajos-utca, Károly király-ut, Deák-tér, Andrásy-ut, Oktogon, Erzsébet-körút, Rákóczi-ut, Muzem-körút és Üllői-uton keresztül érnek el a Ludovikához. A staféta utvonalain végig katonazenekarok fogják szórakoztatni a közönséget. A staféta 20-as csoportok részére van fűntartva és különböző kategóriákra összesen 82 csapat adta le nevezését.

Közül 2000 futó fogja tehát leróni kegyeletét elesett hőseink emlékére s a staféták utolsó emberei babérokoszorúkat fognak elhelyezni a Ludovikában álló „Névtelen Hős” emlékoszlopára.

Az imponánsnak ígérkező stafétafutás startja pontosan 4 órakor lesz a Vörösmarty téren s az indulást, mint az elsőnek befutó csapat célbaérését ágyulövés fogja jelezni.

Connolly angol butorbor

DÉNES ÉS FRIEDMANN RT
Dessewffy-utca 29. Telefon: 89-86

MOZGÓKÉP-OTTHON

Csalj meg, édes! Amerikai vigjáték 8 főlvonásban.
Aranyország. Amerikai regény 8 főlvonásban.
Svábhegyi autóverseny

Előadások 4, 6, 8, 10.

KOCH KÁLYHAI KITUNÓEK

KOCH JENŐ KÁLYHAGYARA
Budapest VI, Szondy-utca 53. Tel.: 8-69

„VILÁGÁRÚHÁZ”

VII, Rákóczi-ut 42. Nemzeti Színházzal szemben

Vételkényszer nélkül tekintse meg e héten érkezett következő cikkeinket:

Csíkos gyapju aljkelme 98 ezer 110 cm. széles	Csíkos férfi öltönykelme 95 ezer 140 cm. széles	Francia velour minden színben 195 ezer 140 cm. széles	Gyapju raglán átmeneti kabátkelme 160 ezer	Francia csíkos velour 185 ezer 140 cm. széles prima minőségben	Divat mosóflanel barchet 37 ezer
Prima mosott siffon 19.800	Crepe de Chine 128 ezer	Finomszálú prima vászon 21.500	Japonaise minden színben 97 ezer	Bélés szatin 39.500	Selyem marocain 168 ezer

VASÁRNAPI SPORT

A Ferencvárosi Torna Club vasárnap egy akaratlan birói tévedésnek esett áldozatul

Hakoah-FTC 2:1 (1:1) — A vezető gólt Balassa önzetlen játékból! Sándor szerzte meg az FTC-nek — A bécsi proficsapat mindkét gólját Eisenhoffer, a volt ferencvárosi csatár lőtte

Hungária-ut — 15.000 néző — Biró: Iváncsics Mihály

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap délután verőfényes időben hatalmas közönség előtt ütközött meg a ferencvárosiak szimpátiikus legénysége a legtipikusabb bécsi profikkal, a Hakoah-val. Először a vendégek léptek a pályára világoskék dresszben. A szakértők csakhamar fölfedezték köztük Fábiant, Guttmannt, Nemest, Schwarzcot és Eisenhoffert, az MTK-nak és az FTC-nek valamikor híres játékosait. A mérkőzés előtt a bécsiek óriási virágcsokorral kedveskedtek az FTC-nek, cserében a szerencse a Hakoahnak kedvezett és így a ferencvárosiak kezdték a játékot gyöngye szél és nap ellen.

A bécsieket nagy hírnév előzte meg, ez azonban nem imponált a zöld-fehéreknek és különösen az első félidőben teljesen méltó ellenfeleik voltak a kitűnő testi kondícióban levő osztrákoknak.

A vezető gólt a 43. percben Balassa önzetlen és pompás leadásából Sándor lőtte be védhetetlenül Fábiant hálójába.

A következő percben Héger majdnem újabb gólt lőtt. Ekkor egy sajtóságos dolog történt. Elmult az első 45 perc és a bíró nem fújta le a félidőt. És így történt meg az, hogy

a meghosszabbított félidő 47. percében Eisenhoffer egyéni akcióból bombalövessel kiegyenlített. Ezzel el is dőlt a meccs sorsa.

Bár az FTC a mérkőzés második felében újból magához akarta ragadni a vezetést, ez nem sikerült, sőt

Eisenhoffer újabb védhetetlen lövéssel megszerezte csapatának a győzelmet.

A mérkőzés lefolyása: A két csapat a következő állásban lépett a pályára:

Hakoah: Fábiant—Grünfeld, Gold—Pollák, Guttman, Fried—Nemes, Schwarz, Grünwald, Eisenhoffer, Katz.
FTC: Amell—Ruprecht, Blum—Führmann, Sándor, Matkovich—Héger, Stecsovics, Balassa, Kohut, Szalai.

Az „osztrák-magyar“ Hakoah az első percekben nem sokat mutat. A 6. percben Balassa lövése foglalkoztatja Fábiant. A bécsiek a kitűnő Nemes révén többször veszélyeztetnek, de Ruprecht nagyszerűen szerez és hatalmas fölszabadító rugásaival sok tapsot arat. Sorozatos FTC-támadásokat a bécsiek „haza“-adással tesznek ártalmatlanná. Hégernek több alkalma van a lerohanásra, de mindannyiszor elveszti a labdát. A Hakoah védelme nagyszerű fejjátékkal tűnik ki, különösen Pollák fődüzet elsőrangú. Az első félidő utolsó harmadában a Hakoah főlényt mutat, főleg Katz, a balszélső veszélyes.

A 43. percben Stecsovics leadását Balassa pontosan elfogja, önzetlenül Sándornak tolja ki, aki védhetetlenül vágja a labdát a kapuba.

A következő percben Héger hajszálya a kapu fölé lő.

Elmult a 45 perc, a bíró nem fújta. A 47. percben azután Eisenhoffer egyéni akcióból pompásan kiegyenlített.

A szünetben mit mondanak a ferencvárosi fiúk, a bíró és az intéző?

Az első félidő utáni szünetben a játékosok öltözőikbe vonulnak. A bécsiek jókedvűek, a ferencvárosi fiúk kissé bosszúsak, de önbizalommal mondják:

— Belefeleztünk a második félidőben is.

Iváncsics Mihály, a mérkőzést vezető bíró — aki a legjobb magyar futballbíró — munkatársunknak ezt mondta: — Egy fatális tévedés folytán két perccel később fújtam le a mérkőzést. Az óram jól mutatott, az egyik határbíró azonban intott, hogy még két perc van hátra és én ezt elhittem. Sajnos, ekkor esett a kiegyenlítő gól.

Klement Sándor, az FTC intézője ezt mondta: — Ilyen pech. Ha bajnoki mérkőzés volna, megövnénk. Most azonban semmit sem tehetünk. Emiatt még el is veszíthetjük a mérkőzést.

Második félidő.

Ujrakezdésnél rögtön Katz rohan le. Bombalövése majdnem a kapuba talál.

Az 5. percben szép kombinációból Eisenhoffer védhetetlen lövéssel 10 méterről megszerezte a vezetést és egyúttal a győzelmet a Hakoahnak.

Ezután végtelenül unalmas játék következik. Főként mindkét kapu előtt adódnak kritikus helyzetek. Az FTC kétségbe is kerülhetett volna, Fábiant azonban mindannyiszor ideálisan „lehuzza“ a veszélyes labdát. Gerhárd Lajos.

Bécsi futball. Vasárnap az Amateure—Vienna-mérkőzés 2:1 (1:1), Simmering—Rapid 5:4 (2:2) és a Wacker—WSC 1:1 (0:0) eredménnyel végződött.

Az országos bajnokok sorozatos vereséget szenvedtek Budapest egyéni bajnokságaiban

Kurunczy újabb vereséget — A rekorder Forbátot is legyőzték — Somfay országos rekordot javított

(A Reggel tudósítójától.) Budapest atletikai bajnoki viadala, amely a Magyar Atletikai Szövetség rendezésében két napon át a Margitszigeten csekély érdeklődés mellett került elődöntésre, szenzációs eredményekkel zárult.

Az országos bajnokok legnagyobb része a vert mezőnyben szerepelt.

Szombaton Kurunczy, Muskát és Bejczy szenvedtek érzékeny vereséget, vasárnap pedig a rekorder Forbátot is legyőzték. Kurunczy kétszer is kikapott, Gáspár Imre magasugró bajnokunk pedig megint kénytelen volt meghajolni Serf előtt.

A legeredményesebben Somfay Elemér, legjobb all-round atlétánk szerepelt, aki új országos rekorddal lepte meg a közönséget.

Vasárnapi eredmények:

I. 110 méteres gátfutás. Bajnok: Püspöki Tibor (MAC) 16.4 mp. 2. Farkas (MAC) 17.6 mp. 3. Ujfaluczky (FTC)
II. 100 méteres síkfutás. Bajnok: Rózsahegy Guszty (MAC) 11.2 mp. 2. Kurunczy (KAOE) 11.3 mp. 3. Muskát (MTK) 11.3 mp.
III. 800 méteres síkfutás. Bajnok: Barsy László (BBTE) 1 p. 59.1 mp. 2. Rózsza (MTE) 2 p. 01.5 mp. 3. Fonyó (MTK) 2 p. 02.4 mp.
IV. Magasugrás. Bajnok: Serf Egyed (FTC) 181 cm. 2. Gáspár (MAC) 184 cm. 3. Szilágyi (MAC) 181 cm.
V. Súlydobás. Bajnok: Bedő Pál (BEAC) 13 m. 49 cm.
VI. Forbát (FTC) 13 m. 30 cm. 3. Toldi (FTC) 13 m. 08 cm.
VII. 400 méteres síkfutás. Bajnok: Juhász György (MAC)

Az összes jogi vizsgákra

lelkismeretesen készít elő
Dr. Bursics Jogi Szemináriuma
Berlini-tér, Westend-ház. Fiók: Pécs, Ferenciek-utca 34
Jegyzetbérlet. Díjtalan fővilágosítás

ROYAL-ORFEUM

óriási új varieté-műsor

Kezdete 9 órakor

PAPAGÁLY

Kezdete 11 órakor

SODORJON **JANINA** PAPIRT

50.1 mp. 2. Barsy (BBTE) 50.3 mp. 3. Kurunczy (KAOE)
50.4 mp. Rendkívül heves és izgalmas küzdelem.
VII. Tavolugrás. Bajnok: Püspöki Tibor (MAC) 693 cm.
2. Somfay (MAC) 690 cm. 3. Ghillány (MAC) 672 cm.
VIII. Diszkoszvetés. Bajnok: Toldi László (FTC) 41 m. 90 cm. 2. Somfay (MAC) 40 m. 55 cm. 3. Szűcs (MAC) 39 m. 55 cm.
IX. 400 méteres gátfutás. Bajnok: Somfay (MAC) 56.2 mp. Országos rekord! 2. Beráts (MAC) 58.7 mp. 3. Krieger (FTC) 60.5 mp.
X. 5000 méteres síkfutás. Bajnok: Kultsár István (MAC) 16 p. 06 mp. 2. Grosz (MTK) 16 p. 22.5 mp. 3. dr. Váradi (BEAC) 16 p. 30.4 mp.

Új országos rekordot állított föl Velez Rezső, a „legjobb magyar céllövő“

(A Reggel tudósítójától.) A szentlőrinci lövőtérén a „Legjobb magyar céllövő“ címért folyó vetélkedések vasárnap fejeződtek be. Négy fegyveremben küzdöttek a versenyzők, számszerint huszan.

A legeredményesebben a védő Velez Rezső (Jogás Sport Egyesület) szerepelt, aki négy bajnokságot és a legjobb magyar céllövő címet nyerte el. Ezenfelül új országos rekordot állított föl a hadifegyverkezésben.

Velez Rezső pompás szereplésével elnyerte a honvédelmi miniszter értékes tiszteletdíját.

Magyarország golfbajnoknője dr. Szilágyi Béláné

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Golf Club rendezésében, a svábhegyi új pályán, amelyet a külföldiek nagy elragadtatással szemléltek, szombat-vasárnap fejeződtek be a bajnoki küzdelmek és ekkor dőlték el az első profi golfmérkőzések is.

A női egyes bajnokság győztese dr. Szilágyi Béláné, aki a döntőben az újszerűlése miatt indiszponált Reincke kisasszony. Németország bajnoknője fölött fölényes győzelmet aratott. Pompásan szerepelt Reitzes báróné Bécsből, aki az elődöntőben méltó ellenfele volt a németek szemfényének és aki két handicapot is nyert, ami nagy klasszúra mutat.

A profimérkőzésekben Malcolm Goodwille, a MGC tréneré került ki győztesként.

Legjobb eredménye 161 ütös volt (Lauber Dezső a bajnokságban 195!). Mögötte Zimmer (Berlin) következett 173 ütőssel, 3. Stizel (Berlin) 174 ütőssel, 4. Peter Petras (Bécs) 183 ütőssel.

Női sárcipő extra, la nyeltes, 125 ezer, férfi 150 ezer, gyermek 85-110 ezerig

Női hócipő Reithoffer, extra, la 330 ezer, férfi 390 ezer, gyermek 240-280 ezerig

Tornacipő speciális minőség 80-110 ezerig

Schäfer-cég, a svéd tornaszoknyanadrág készítője

Döbrentei-tér 4-6. Telefon 5-71

Nagy meglepetések a bajnoki mérkőzéseken

MTK—BEAC 0:0. Lágymányosi pálya. Biró: Gerő F. Az erősen tartalékoló bajnoksapat ellen az egyetemisták bámulatosan lelkes játékkal egy értékes pontot szereztek.

BTC—Vasas 3:3 (2:0). Hungária-ut. Biró: Schissler. A piros-fehérek nagy lendülettel csaptak a Vasasokra és már az első félidőben Horváth IV. és Molnár révén megszerezték a vezetést. A második félidőben is a BTC támad és Horváth IV. háromra szaporította a gólok számát. A Vasasok azonban nem veszítik el lélekjelenlétüket. Himmél révén elérik első góljukat. Majd az utolsó öt percben Takács és Király góljaival kiegyenlítettek. Sajjalatos baleset is történt a mérkőzésen. Jalowetky — aki egyébként a BTC legjobb embere volt — összefutott Jelinekkel, a legszimpatikusabb vasas-játékoskal, akinek sipesantja repedt meg.

III. ker. TVE—UTE 1:0 (1:0). Újpesti Stadion. Biró: Kiss M. A vasárnap egyik legnagyobb meglepetése az újpesti eredmény. Az UTE-re mindig veszélyes budai vívók ezuttal is érzékeny vereséget mértek az újpestiekre — saját otthonukban.

VAC—Törekvés 2:1 (0:1). Hungária-ut. Biró: Schiller Gy. Bár a vasutasok kitűnően harcoltak és a vezetést is megszerezték Bartos ölvésével a II. félidő utolsó öt percéig, mégis kénytelenek voltak a szerencsésőbb VAC előtt meghajolni, akiknek góllövő: Löwy és Haar voltak.

Másodosztályú bajnokság. KAOE—EMTK 1:0 (0:0), UTSE—UMTE 1:0 (1:0), Föv. TK—Postás 7:3 (3:0), BAK—KTE 1:1 (1:0), Ekszeresek—FTC 3:1 (2:0), „33“ FC—MAC 3:0 (2:0), Husos—ETC 1:0 (1:0).

Botrány a Halom-utcai futballpályán rendőri kardlappal. Kőbányán, a Halom-utcai pályán vasárnap a Kőbányai Torna Egylet mérkőzött a Budapesti Atletikai Clubbal a másodosztályú bajnokságért. A bíró, Weiss Ferencet, sorozatos tévedései miatt a mérkőzés végén a BAK-játékosai inzultálni akarták. A kavarodásba a közönség is beleavatkozott. A rendőrség kardlappal szorította ki a zajongó tömeget a pályáról.

Urak Box Clubja néven új egyesület alakult a Fodor-főle vívótornában. Művezetője Gerhárd Lajos, akinek a tréningek vezetésében Rózsza Mihály tréning segédkezik.

Magyarország korékpáros hegymászó bajnokságát, amely vasárnap a Budai Kerékpár Egylet rendezésében került elődöntésre. Mazák Kálmán (MTK) nyerte meg II p. 03 mp. alatt klubtársa Velvart előtt. 3. Csuti (Horgony), 4. Szécsényi (Világosság), 5. Schmidt (Világosság). A bajnokságot tavaly Rusovszky, tavalyelőtt Tóth Gyula nyerte meg.

Lovaregyleti versenyek

Katrinca könnyen nyerte a Gróf Károlyi-émlékversenyt

Vasárnap végre jó napjuk volt a fogadóknak. A favorizált lovak mind elől végeztek. A reális lofolású versenyek között egyedül a minap még Megyeren reménytelenül futkározott Tandí győzelme volt meglepetés. A főfutamban, a Károlyi-émlékversenyben, a starttól a célig vezető Katrinca igazolta, hogy évszázadának legelőjehez tartozik. Könnyen bánt el Novarával és a bécsi ujoncverseny nagyraartott győztesével, Brisbanevel. Erős finisshelel végződött a Kétfővecek handicapja, ahol csak a célbíró tudta Szepes, Korál és Prontó sorrendjét megállapítani.

A nap részletes eredménye:

I. futam: 1. Save (1½) Janek, 2. Mende Monda (p) Gutai, 3. Kaporos (4) Schejbal. Fm. Biklész 1h, 3½h. Tot. 1000:1800. II. futam: 1. Pánlikás (2) Schejbal, 2. Embona (6) Rajcsik S. 3. Cabochon (4) Pretzner. Fm.: Sárgám, Perfection, A'tempo, 1h, ¾h. Tot. 1000:2400, 1600, 3700. III. futam (Károlyi-émlékverseny): 1. Katrinca (1½r) Schejbal, 2. Novara (10) Szabó L. II. 3. Brisbane (2) Müller. Fm.: Patt, Phryne, Princess Xenia, Violetta, 1¼h, 1½h. Tot.: 1000:1900, 1200, 1700, 1400. IV. futam: 1. Szepes (2½) Gutai, 2. Korál (1½) Schejbal, 3. Prontó (5) Fridrich. Fm.: Mohren König, Helicon, Barátom, Nephthis, Borura-derü, Sleppler, fejh, fejh. Tot. 1000:3100, 1300, 1300, 1700. V. futam: 1. Tandí (8) Müller, 2. Bergere (2) Pretzner, 3. Magyarán (1½) Gutai. Fm. Lesz-e már! Liborius, Alpdrieken, Dauphine, Szandékos, Sárgarózsza, Patricius, 1¼h, 1½h. Tot. 1000:13.000, 1800, 1400, 1300. VI. futam: 1. Elopement (3) Gutai, 2. Gyöngyi (4) Kovács, 3. Marmara (2) Schejbal. Fm. Csak azért! Facette, Ametist, Little Girl, Pusztalegény, Madame Mère, Maruja.

Pénzkölcsön
PÁRUHITEL
BANKIZLET VASAS UCCÁ 12

MARKOVICS ES DEUTSCH. Telefonszám: 29-52 és 158-34

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság“-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-n. 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.